

színház.net

DRÁMAMELLÉKLET – KÜLÖNKIADÁS

2014. NOVEMBER 28 – DECEMBER 8.

Mikó Csaba

Apátlanok

(családtörténet hét képen)

Szereplők:

Anya

Tomi

Doda

Laci

Josa

Feszter

Simon

EGY: JOSA SZÜLETÉSE

- HANGOK
- Miért kell szülni?
 - Mert a család fontos!
 - Miért fontos a család?
 - Mert csak rájuk számíthatsz!
 - Miért senki másra?
 - Mert mindenki más meglop,
megcsal,
kihasznál!
 - Miért tesznek ilyet?
 - Sztálin miatt!
Brezsnyev miatt!
Rákosi miatt!
Kádár miatt!

Férfi és női nyögés, majd fény. Asztalon Anya fekszik egyedül

- ANYA
- Két pillanatban gondolja a férfi többnek a nőt
önmagánál: először, amikor beleélvez, másodszor, amikor
megszüli a gyereket.

Egymás után kipottyant három gyereket

- ANYA
- A kettő közt megtett út: zarándoklat. Eljutni a nőtől az
anyáig. Hetvenhét és nyolcvankettő között háromszor
próbáltam megtenni én is. Hetvenhét...

- TOMI
- Tom.

- ANYA
- Nyolcvan.

- DODA
- Doda.

- ANYA
- Nyolcvanegy.

- LACI
- Laci.

ANYA Nyolcvankettőben történt. Vasárnap volt, a családdal az Ady Endre sétányon sétáltunk – ez volt a mi családi programunk: vasárnapi séta az Ady Endre sétányon. A három gyerek és az apjuk már elhagyta a kastélyt, amikor feltűnt egy orosz katona a laktanya kerítése mellett. Hogy vennék-e tőle kalasnyikovot, azt kérdezte. Vagy sisakot. Vagy bakancsot túrázni, bármit, csak vegyek tőle, pázsálszta. Akkor értettem meg: változás jön.

Megnő a hasa. Orosz bölcsődal hallatszik, egyre hangosabb, ő pedig egyre boldogabban igyekszik túlkiabálni

ANYA 1983. május 19! Olyan egyértelmű minden! Vasárnap van, és az Erzsébet Park felé megyünk az Ady Endre sétányon! Lépegetek: egy láb-két láb – már csak a lábujjaim látom a hordónyi hasamtól! A három gyerek az apjukkal már messze jár, amikor az orosz katona megszólít a laktanya kerítésénél. Ragyog az arca, és úgy zsigogtatja azt a pázsálsztát, hogy a köldökömig bizsergek tőle!

Föláll az asztalra

ANYA 1983. május 19! Állok a kerítés mellett, családom a távolban, én pedig könnyűnek érzem magam! Egyre könnyebbnek, mintha vízen járnék! Aztán látom: a katona mosolygós arca eltorzul, karját kinyújtja, mintha a kerítésen át magához akarna húzni, és akkor megérzem: csurom víz vagyok! Csurom víz a szoknyám, a lábam, mindenem!

Visszafekszik az asztalra

ANYA Megkezdődött. Végre.

Tomi járkálni kezd a két másik gyerek előtt

TOMI Elmondom, hogyan képzelem. EGY: van a gyerek
anya hasába, KETTŐ: érkezik egy parancs, ilyen belső,
hogy itt az idő, HÁROM: a gyerek fölkapja a fejét.

LACI Mint a versenyló a start előtt?

ANYA Tágulok. Öt órája tágulok. Mintha légkalapáccsal vernék
szét a csontjaimat odalent – gátszakadás, özönvíz,
világvége!

TOMI NÉGY: belefúrja magát az első adandó nyílásba, egy van
belőle, és ÖT: mászni kezd.

DODA Egy versenyló nem mászik.

TOMI Jó, akkor vakond.

ANYA Szét akar rúgni. Rúgjon szét, ha ez kell, csak jöjjön ki
mielőbb!

TOMI HAT: mászik kifelé, mint egy kis kommandós élete első
hadgyakorlatán...

ANYA A korábbi szüléseknél mindig a párnámba haraptam, az
segített, de most hátravetem a fejem és nyögök!

DODA HÉT: miután kint van, vissza akar menni.

ANYA A változást szülöm!

LACI NYOLC: még csak szétnézni sem akar, mert minden
jobb,
mint idekint.

ANYA A világ jobbítóját szülöm!

DODA KILENC: üvölt, hogy tegyék vissza.

ANYA Magát az Istent szülöm a kurva életbe is!

Anya zihál, a gyerekek áhítattal állnak

DODA ÉS LACI TÍZ: tíz, tiszta víz!
Ha nem tiszta,
vidd vissza,
majd a cica megissza!

ANYA Orgazmusom volt, mikor megszületett. Hallottam és
olvastam is már ilyenről, de sosem hittem el. Feküdtem
szétfeszülő lábbal, ziháló mellkassal, és amikor hallottam,
hogy felsír, lehunytam a szemem. Megszületett. Ő a jövő.
Josa.

KETTŐ: TOMI FELNŐTT LESZ

TOMI Tyirim, tyirimók, sto tu zshivjos? Já zshivu vgórogye
Gödöllő!

LACI Zdrásztvújtye.

TOMI Zdrásztvújtye tovaris!

LACI Adok neked Kalasnyikovot.

TOMI Nem kell a szaros fegyvered és te sem kellesz! Túnj
vissza az országodba és vissza se gyere soha többet!
Rátátátáá!

LACI Á, jaj, zdrásztvújtye, pázsálszta, nyikto nye át
szusztvújet!

Laci összeesik

ANYA Kilencven után más lett minden. Elmentek az oroszok,
kiürült az ország.

DODA Anya megváltozott.

LACI Fel-alá járkál a lakásban, mint aki folyton keres valamit!

TOMI Anya igazi anya lett!

LACI Merthogy még két gyerek született.

ANYA Nyolcvanhat.

FESZTER Feszter.

ANYA Nyolcvanhét.

SIMON Simon.

DODA Anya pont olyan lett, mint egy kortalan néni, akinek hat
gyereke van apától, aki soha nincsen otthon!

LACI Folyton a vonatokat mutatják az orosz katonákkal a
tévében, és én tökre sajnálom, hogy nem tudtam szerezni
egy kalasnyikovot tőlük, vagy legalább egy harci
sisakot, mielőtt elmennek!

FESZTER Én még nagyon kicsi vagyok és nagyon bánt, hogy
elmennek. Olyan szépek! Csupa fej meg fog tőlük a tévé!
Olyanok mint az állatkerti állatok a ketreceikben:
kiabálnak, mosolyognak és nyújtogatják a kezüket!
Legszívesebben megsimogatnám, vagy megszőktetném
őket!

SIMON Én még csak hároméves vagyok, a dackorszak kellős
közepén.

TOMI Én abban az évben leszek gimnazista! Apuval
transzparenst festünk, amin az áll: RUSZKIK
HÚZZATOK HAZA! Anyu szerint ugyan kár erre
festéket pazarolni, mert az oroszok már elmennek úgyis,
de apa hajthatatlan. Azt mondja: ő negyven évig élt
miattuk bezárva ebbe a kurva országba, úgyhogy most
megy és a pofájukba vágja az egészset.

A gyerekek kórusban mondják: HÚZZATOK HAZA!

TOMI Egy halott nem halott, két halott fél halott, négy halott
egy halott, egy halott nem halott. És akkor jön az M4-es
amerikai tank görögve az ő hiperszuper lánctalpas
kerekein! Áthalad egy égő harckocsin, egy mocsáron, ami
épp akkor bugyborékol be szörcsögve egy EGÉSZ
hadosztálynyi robbantási szakértőt, majd egy titkos
fejlesztésű ultraúrprogramos repülőszerkezettel a
levegőbe emelkedik, és átrepülve az ellenséges orosz
hadseregen – hirosima, nagaszaki, BUMM!!!

DODA Laci megsebesült, ezért mi doktorosat játszunk. Te
méred a lázát, én fogom a kezét és bátorítom.

LACI Hová dugod? Ne oda!

DODA Nyugalom, kicsi Laci, nyugalom. Most szépen lázat mérünk, kapsz gyógyszert, aztán elalszol, és meggyógyulsz, rendben?

FESZTER Mérem Laci lázát, és közben Dodát nézem. Milyen ragyogó, milyen jószágos, mennyire csodaszép! Egy angyal! Egy segítségnyújtó, gyönyörű angyal! Ilyen akarok lenni én is: egy megmentő! Te mi akarsz lenni, Laci?

LACI Hegylakó. És az is leszek. De nem most, hanem húszévesen. Meg milliomos. A leggazdagabb milliomos leszek a világon!

FESZTER Én Pán Péter leszek!

DODA Pán Péter az fiú.

FESZTER Én lányba leszek az! Neki saját gyerekcsapata van, akikkel megmenti a kalózoktól a világot! Elrepül mindenhová, és ahol baj van, ott kicseréli a rosszat jóra, mint egy angyal!

DODA Én nő akarok lenni! Elegáns éttermekben akarok vacsorázni! Aranyos fényű szalonok lépcsőjén lesétálni, ahol mindenki engem néz majd, ha megjelenek odafönn! Én férfiakat akarok elcsábítani! De úgy, olyan nagyon, hogy se enni, se aludni, se élni ne tudjon egyik se nélkülem! Hogy ádáz csatákban akarjanak meghalni értem! Én nő akarok lenni! Nem felnőtt, nem gyerek, hanem igazi nő!

Forog. Zene. Moby Dick: „Ugass kutya a halálba együtt megyünk!”. Laci hallgatja, Tomi jön, és lehalkítja a magnót

TOMI Egy négyszobás házban lakunk nagy kerttel – ez a mi királyságunk, a mi URADALMUNK, mondja apa mindig. Apa annyira vicces. Állandóan mosolyog és

folyton komoly tervei vannak. Folyton arról beszél, hogy végre most már lehet. Van jövő! Van szabadság! Csak akarnunk kell és elérhetünk bármit! Te már bármi lehetsz, fiam, bármi! És én elhiszem neki, és én imádom az apám.

TOMI Aztán a dolgok máshogy alakultak, mint apáék azt várták. Egy nap arra ébredtünk: Josa beteg lett.

FESZTER Josa beteg lett. Mintha az a sok vonat az egészségét is elvitte volna az oroszokkal együtt, egy nap nem kelt fel, és tiszta hányás meg szomorúság lett tőle a lakás.

LACI Miután Josa beteg lett, anyunak dolgoznia kellett.

TOMI Miután Josa beteg lett, apu alig volt otthon, mert folyton dolgoznia kellett.

DODA Miután Josa beteg lett, Anyu pénztárosnő lett a kórházzal szemközti bevásárlóközpontban.

TOMI Apu kamionos lett. Azt mondta, most erre van kereslet. Hogy nem érdekli, ha nem alszik egy hétig, mi egy család vagyunk, és ő addig fogja keresni a rengeteg pénzt, amíg meg nem tudja fizetni a világ legjobb orvosát.

FESZTER Ha anyu nem dolgozott, egyfolytában Josával volt.

ANYA Hetente egyszer jött haza. A családért – ennyit mondott. Aztán lefeküdt, aludt másfél napot, és megint eltűnt egy hétre.

SIMON Behugyozott! Josa megint behugyozott!

TOMI Ezt nem szabad! Már nyolcéves vagy, nem csúfolhatod ki a beteg bátyádat!

SIMON Ezerkilencszázkilencvenöt mínusz
ezerkilencszáznyolcvanhét egyenlő öt.

TOMI Nem öt, hanem nyolcéves vagy. Nem öt, hanem nyolc!
Nyolc éves vagy, érted?

SIMON HUGYOSJÓSKA, SZAROSPISTA! LEPEDŐJE SOSE
TISZTA!

SIMON Nyolc éves vagyok, és mégis okosabb mindenkinél.
Egyedül apa okosabb nálam. Apa szuperapa. Nincs nála
jobb. Két kézzel fölemel egy kamiont. Egy kézzel. Egy
ujjal. Csak azért nem ő viszi a kamiont, hanem a kamion
öt, mert a kamion a gyorsabb.

Tomí Simon elé lép

TOMI Kapitalizmus: a kapitalizmus olyan gazdasági rendszer,
amelyben a termelési tényezők többségében
magántulajdonban vannak, melyeket haszon elérésének
céljából működtetnek, és ahol a termelt javak és
szolgáltatások elosztását túlnyomórészt a szabad piac
határozza meg.
Éljen a kapitalizmus!

LACI ÉS DODA Broááá!

TOMI A kapitalizmus a jövő!

LACI ÉS DODA ÉS FESZTER Broáááá!

LACI Játsszunk megint doktorosat!

DODA De hisz' nem is vagy sebesült.

LACI Akkor tapitalizmusosat.

DODA Mit?

LACI Tapi-talizmusosat.

DODA Az milyen?

LACI Tapitalizmus: a tapitalizmus olyan érzelmi társulás, amelyben a résztvevő tényezők – a férfi és a nő – egymás testét bizonytalan időre birtokba veszik, ami mindkettejük érdekét szolgálja, és ahol a testrészek és szolgáltatások számát túlnyomórészt az egymás iránti érzelmek határozzák meg. Tehát én megfogom a melled, és te engeded.

DODA Miért?

LACI Mert a tapitalizmus a jövő.

TOMI Ez gusztustalan.

DODA Tomi megöregedett.

Fény Tomin

TOMI Ezerkilencszázkilencvenöt! Ma lettem tizennyolc éves! Azóta erre várok, amióta apa lehívott a garázsba transzparenst festeni! Attól a naptól fogva akarok ennek az új és szép világnak a teljes jogú tagja és építője lenni! Először elvégzem a jogot, mert rendnek kell lennie, aztán a közgazdaságtant, mert pénz kell az országnak – végül politikus leszek! Én fogom rendbehozni azt, amit az elmúlt negyven év alatt szétbasztak ebben az országban!

Doda, Feszter, Simon, Laci és Anya leülnek az asztalhoz

ANYA Apád még nem ért haza, pedig nagyon akart. Hidd el, kisfiam, nagyon szeretett volna itthon lenni a tizennyolcadik születésnapodon.

LACI Biztos feltartják a határon.

DODA Átkutatják a kamiont.

SIMON Nem találja az útlevelét.
FESZTER Apa dolgozik. Ül a nagy kamionban, egyedül a kormány
 mögött, és nincsen más csak ő. Ő, a kamion meg a
 folyton kanyargó betoncsík előtte.
TOMI Apa nem ért haza, mert dolgoznia kell. Apa miattunk
 dolgozik: a családért.

Anya szed a levesből

LACI Én vállalkozni fogok. Elmegyek Lengyelországba,
 bevásárolok, aztán visszajövök, és kimegyek árulni a
 piacra. Egy nap munka, hat nap pihenés: ez a vállalkozás.
DODA Nem kérem.
TOMI Megeszed.
DODA Rosszul vagyok.
TOMI Nem érdekel.
DODA Utálom a tojáslevest. Mindig is utáltam a tojáslevest!
 Émelygek, ki akarnak mászni tőle a beleim!
TOMI Máshol éheznek.
DODA Akkor etesd meg ŐKET a tojásleveseddel!
TOMI Ha nem eszed meg, elmondom, mit csináltatok Lacival a
 kertben.
DODA Megeszem!
TOMI Megeszed a családért, Josáért, apáért. Nem pazarlunk,
 minden fillér számít.

*Doda kiszalad háyni, Laci utánamegy. Anya, Feszter és Simon hozzák a
tortát*

ANYA És most halljuk a kívánságot! Laci! Doda! Gyertek! Tomi
 elfújja a gyertyákat, és kívánni fog!

Anya meggyújtja a gyertyákat

TOMI Tudtam, mit akarok kívánni. Ugyanazt, amit minden születésnapomon kívántam azóta, hogy apu levitt a garázsba transzparenst festeni:

ÉN LEGYEK ENNEK AZ ORSZÁGNAK A
MINISZTERELNÖKE!

ANYA Kívántál? Akkor fújd el gyorsan, hogy teljesüljön!

FESZTER Fújd el! Fújd el!

Tomi rákészüli, de Simon elfújja, sötét

SIMON Ezerkilencszázkilencvenöt mínusz
ezerkilencszázhetvenhét egyenlő tizennyolc. Isten
éltessen, Tomi!

ANYA Ezt miért csináltad?

SIMON Hogy kívánhassak.

ANYA De hát Tomi születésnapja van, mi volt olyan nagyon fontos,
hogy tönkretedd a bátyád kívánságát?

SIMON Az volt olyan nagyon fontos, amit kívántam, hogy
meggyógyuljon a Josa!

Anya sírni kezd

TOMI És én nem verhettem össze a kis rohadékot.

Anya simogatja Josát, és énekel

ANYA Olyankor, amikor elment és sokáig nem volt idehaza,
végre csak velem lehettem. Josával. Ültem az ágyánál,
fogtam a kezét és egyfolytában imádkoztam, hogy
meggyógyuljon a fiam.

TOMI Apa két nappal a születésnapom után tért haza.

LACI Egy napot aludt, aztán összeveszett Tomival.

FESZTER Sose láttam még ilyen fehérnek a Tomit.

LACI Apu azt mondta, Tominak el kell mennie dolgozni.

FESZTER Hallgatóztam és hallottam, amikor apu azt mondta: - „Egy felnőttnek nemcsak jogai, de kötelességei is vannak.”

LACI Hallgatóztam és hallottam, amikor apu azt mondta: - „A család érdeke az első, és neked segítened kell a családot.”

DODA Hallgatóztam és hallottam, amikor apu azt mondta: - „Josa beteg, kell a pénz gyógyszerre és ruhára, ezért nem tanulhatsz tovább, dolgoznod kell menni!”

FESZTER Nagyon sajnáltam Tomit, Josát és az egész családukat. Tényleg angyal akarok lenni, a Föld megmentő angyala. Mély fájdalmat éreztem és sokat néztem a diavetítőn Jónás történetét, aki egy bálna gyomrában hánykolódott a jeges és viharos tengeren. Kicsit fájt, hogy a lányok inkább főznek meg mosnak meg szülnek, és se Jónások, se angyalok nincsenek közöttük.

SIMON Aznap, amikor Tomi elment, apa azt mondta: mától mi ketten egy szövetség vagyunk, a családot összetartó szövetség: a Jók Hadserege.

DODA Örültem, hogy Tomi elmegy.

SIMON Aznap, amikor Tomi elment, apa rábízta a jövőt.

LACI Aznap, amikor Tomi elment, kiabálni kezdtünk Dodával a kertben:

*OKOSKODTÁL, A SZART KAVARTAD,
DOLGOZZ BAZMEG, HA EZT AKARTAD!*

HÁROM: DISZNÓTOR

DODA Aztán eltelt két év és nem történt semmi.

TOMI Fölkelni! Ébresztő! Ki a házból!

DODA Ezerkilencszázkilencvenhét. Apa újabb családgyesítő akciója. Tomi hajnal négykor érkezik, meg hozza a disznót, kiköti a fához, aztán apával kihajtják a kertbe a családot. Hideg van, sötét van, a disznó rőfög a fánál. Tomi műanyag poharat oszt mindenkinek, aztán apa azt kiáltja: „A disznótor áldomásívással kezdődik!”

TOMI Egészség!

ANYU Egészség!

FESZTER Egészség!

LACI Egészség!

DODA Tomi egy ideje hazajárt. Munkát talált egy autószerelő műhelyben, kibékült apával, és most elképesztően jófejnek gondolta magát.

TOMI Le kell szaladnom a pincébe késért. Ti addig győzzétek meg a disznót, hogy nem lesz semmi baj!

DODA Mindenki nevet, csak én nem. Bámulom a fához kötött szerencsétlen disznót, és arra gondolok: röhögve fogják megölni és felvágni a hasát.

Súrlódó fémes hang. Simon jön

SIMON Mit csinálsz?

TOMI Élezek.

SIMON Mit élezel?

TOMI Kést.

SIMON Mért élezed?

TOMI Hogy átvágja a bőrt.

SIMON Apuét?

TOMI Micsoda?

SIMON Ha azért jöttél, hogy tönkretedd a Jót, akkor jobb, ha máris elmész.

TOMI És ha nem?

SIMON Akkor odamegyek a pince falához és addig verem a fejem a betonba, amíg csupa vér lesz minden.

TOMI Hogy lehet egy gyerek ilyen gonosz kis rohadék?

SIMON Ezerkilencszázkilencvenhét mínusz ezerkilencszáznyolcvanhét egyenlő tíz. Most pedig menjünk és vágjuk át a bőrt.

TOMI Kiét?

SIMON Hát a disznóét, te buta.

DODA Eltelt két év, és Tomi hiába ment el, apa hiába mondogatta, hogy most már minden jó lesz – nem változott semmi. Josa szedte a rengeteg gyógyszert, apa újabb és újabb dolgokért lelkesedett, újra és újra mondogatta, hogy miénk a jövő – hiába.

FESZTER Látom Dodán, hogy sajnálja a disznót.

DODA Szép lassan eltűnt a házból a ~~tévé~~, a bútorok, a kert fele – átváltozott ennivalóvá minden.

FESZTER Én is sajnálom. Tomi mondta, hogy előző este már nem adnak enni neki, nehogy kakisak legyenek a belei. Szegény állat. Nem elég, hogy meg kell halnia, még éhezik is előtte.

DODA Apa egész este beszélt. Beszélt az új életről, a bőségről, de legfőképp a disznótorról beszélt, ami mindezek szimbóluma együtt. „Ami mostantól évről-évre a családi ünnepeink sorát fogja gazdagítani!” Mintha nem lenne elég a nyolc születésnap, a névnapok, a karácsony, a szilveszter, mintha nem lenne elegendő mindenkiből így is!

FESZTER Épp akarom mondani Dodának, hogy alakítsunk csoportot a disznók humánus levágásért, amikor a pinceajtóban megjelenik Tomi.

Tomi és Simon jön

TOMI Tehát! A disznóvágás folyamata négy részből áll! Ágyin: tisztítás! Dvák: hasítás! Tri: feldolgozás! Csitiri: töltés! De! Mindenekelőtt: az ölés!

SIMON Én!

TOMI Te a farkát tartod.

SIMON Miért?

TOMI Mert ez a fiúk dolga: lefogni a disznót.

FESZTER És a lányok?

TOMI Ők főznek, töltik a hurkát, mossák a beleket.

LACI Pucolják a szart.

DODA Na hagyjatok!

FESZTER Azt javaslom, csináljunk mindent együtt, mint egy csapat. Az közösségteremtő.

LACI És mi?

TOMI Mi feldolgozunk. Pörzsölünk, tisztítunk, hasítunk. De! Legelőször is: ölünk!

ANYU A kés.

FESZTER Apa a disznó fejénél áll a késsel.

LACI Nekem a segge jut.

SIMON Nekem a farka.

TOMI Én a combjaim közé szorítom a fejét.

DODA Rúgkapál, rőfög és mocskos a szőre.

LACI Elképzelem, ahogy kiszabadul, mellberúg, én meg hátraesek tíz métert, neki a bográc melletti állványnak.

DODA Úgy teszek, mintha tartanám, de hozzá se érek.

TOMI Apa lesújt a késsel.

FESZTER Iszonyú, hogy a malac épp úgy visít, akár egy kisgyerek!

LACI Érzem, ahogy kirúg, aztán elernyed.

TOMI Pontosan a lábaim közé esik.

ANYU A kés. A késről csöpög a vér.

TOMI Apára nézek, ő rám, aztán nagyot fúj és mosolyogni kezd.

SIMON Anya megragadja a kezem.

ANYU Megfogom Simon kezét és bemegyünk Josához a házba.

DODA Miután apa megölte a disznót, anya bement a házba.
Persze ha én mennék be vagy a Laci, apa tuti bezárna minket egy hétre, vagy nem kapnánk enni, vagy nem adna bérletre pénzt, és akkor reggelente gyalog kellene suliba mennünk.

LACI A pörzsölés kurva jó volt! Ilyen gáztartályos micsoda lángjával éggettük le a disznóról a szórt! Bűdös volt, mégis rohadt jó, hogy először összekunkorodott, megfeketedett, végül eltűnt! És akkor beugrott: létre kell hoznunk egy minivágóhidat! De csak az utcának. Disznókat nevelnénk, levágnánk, eladnánk. Akár egy miniállam: a HÚS HELYŐRSÉGE!

DODA Nemsokára ott feküdt csupaszon a malac, mint egy óriási, ráncos baba.

FESZTER Nem tetszik, hogy Doda ennyire furán viselkedik mostanában. De már nem sokáig leszek elnéző vele. Elé fogok állni és a szemébe mondom az igazságot: szüksége van rám. A szép lányok mindig párban járnak egy kövérrel vagy csúnyával, ez a világ rendje. A nem szép figyel arra, hogy minden rendben legyen a széppel.

V alakban, mint egy körző

DODA Olyan az egész, mint álmomban. Ülök a székben V alakban nyitva – mint egy körző. Össze akarom zárni a lábam, nem megy. Meg akarok mozdulni, nem megy. Aztán hirtelen fájni kezdek odalenn. Mi történik velem? Egyre jobban fájok a lábaim közt, és úgy érzem, mintha egy rozsdás lánc fordulna ki belőlem. Kifordul egy szem, kicsit jobb, aztán jön a következő, és én befeszülök megint.

Anya és Doda a buszon

DODA Úgy kezdődött, hogy sokszor lettem rosszul. Elsápadtam, hányingerem volt és nem kívántam az ételt.

ANYA Gyere csak ide. Holnap nem mész suliba, mert reggel kórházba megyünk.

DODA Tizenhat éves vagyok és utazom anyámmal a buszon.

ANYA Utazunk a lányommal a buszon, és miközben kibámulok az ablakon, egyfolytában a fiamra gondolok.

DODA Úgy teszek, mintha kibámulnék az ablakon, de közben anyámat nézem a tükröződő üvegen.

ANYA Az ebédre gondolok, arra, hogy Josa vajon evett-e rendesen.

DODA Gyűlöl, megvet, utál engem, tudom.

ANYA Feszterre bíztam, hogy adjon neki enni, és arra gondolok, biztosan túlmelegítette az ételt.

DODA Nézem anyám arcát, és arra gondolok: megöregedett.

ANYA Josa utálja, ha forró.

DODA Nézem anyám arcát, és arra gondolok: féltékeny rám.

ANYA Josa úgy szereti, ha alig melegebb a langyosnál.

DODA Nézem anyám arcát a busz üvegén, és arra gondolok, én fiatal vagyok, szép vagyok, előttem az élet, és akkor hirtelen sajnálni kezdem. Szeretném magamhoz húzni, és átölelni az anyám.

ANYA Érzem, hogy Doda megmozdul.

DODA Anyám rámnéz, amire önkéntelenül elkapom a fejem.

ANYA Sosem bocsátja meg.

DODA Arra gondolok, észrevette, hogy sajnálom őt, amiért csúnya és öreg.

ANYA Sosem fogja megbocsátani ezt a napot, a kórházat és azt, hogy tanúja voltam mindennek.

DODA De hát tényleg öreg. Öreg a szeme, öreg a foga és öreg a melle közt a bőr is.

ANYA Inkább kibámulok, nehogy észrevegye rajtam.

DODA Inkább kibámulok, nehogy észrevegye rajtam.

ANYA Megyünk a kórházból hazafelé a busszal, de én nem tudom figyelni a tájat.

DODA A busz koszos ablakán át bámulom a tájat, és arra gondolok, vajon anyám megtartja-e, amit ígért.

ANYA Folyton arra gondolok, evett-e, aludt-e, jól van-e a fiam.

DODA Belehalnék, ha kiderülne, ha valaha megtudná bárki.

ANYA Majd azt mondjuk, hogy gyomormérgezésed volt, rendben?

DODA Fáj mindenem, üres vagyok, de elégedett mégis. Túl vagyok rajta. Élek. Nem tudja meg senki.

Disznótor

DODA Mikor magamhoz térek, a disznó szétfeszített lábakkal lóg, két lába V alakban, mint egy körző, köröttem mindenki nevet: az ijedtség, a vér látványa, nem szokta a

cigány a szántást, ilyeneket mondanak. Csak anya hallgat, és én hálás vagyok neki, hogy hallgat.

- TOMI Most pedig a hasítás következik!
- DODA Lóg a disznó a keresztfán, a kés apánál: nyakba döf, két kézzel rácsimpaszkodik és húzza.
- FESZTER Olyan a szétnyíló bőr hangja, mint a szakadó ruháé.
- LACI Amikor végzünk, sajog a vállam, véres vagyok, de földöntúli örömet érzek. Megvan, megcsináltuk, győztünk!
- LACI Miután szétválogattuk a húsokat, apa és Tomi lehordták őket a pincébe.
- FESZTER Miután apa és Tomi lementek a pincébe, én a disznóra gondolok: először még élőlény, aztán mikor a belei már nincsenek benne, tiszta, rózsaszín hús. Vajon ha egy embernek kipakolják a gyomrát, lehet-e még emberként gondolni rá, vagy ő is csak hús lesz, és semmi több? Odafordulok Dodához hogy megkérdezzem tőle, mire érthetetlen módon viselkedik. Eltaszít, lehülyéz, és sápadtan a hasára teszi a kezét.
- DODA Elegem van, bemegyek.
- ANYA Nem mentek sehová! Laci, segíts nekem kihozni a hurkatöltőt! Doda, ti Feszterrel kezdjétek el kimosni a beleket!
- DODA De anya!
- ANYA Azt mondtam, MOST!
- FESZTER Anya hangja olyan élesen csattant, hogy még a szomszédok is meghallhatták.
- DODA Egy kicsit akartam csak bemenni! Te is bementél a drágalátos Josikádhoz, aki egész nap csak döglik odabent és bámulja azt a kurva tévét!

LACI Na, ezt nem kellett volna.

DODA Látom anyán, hogy ezt nem kellett volna.

FESZTER Anya elsápad, szája pengevékony lesz, aztán Doda felé lép.

DODA Megüt.

FESZTER Úristen!

ANYA Na, idefigyelj, te kisss...

FESZTER Anya hangja, mint a szél.

LACI ...kurva?

DODA Olyan úr van a gyomromban, mintha belekönyökölték volna.

LACI Anya megragadja Doda kezét, és magához rántja.

ANYA Engem nem érdekel, kivel csináltatod fel magad és mikor! Hogy hányszor kapartatod üresre magad, amikor éppen szokás szerint leszarod a világot, de ha még egyszer, ha csak egyetlen egyszer is rosszat mondasz a beteg gyerekekről, én többet az életbe nem állok szóba veled, megértetted?!

FESZTER Úristen! És még egyszer: úristen!

DODA Elsápadok.

FESZTER Nem a fenyegetés volt, ami elborzasztott, hanem amit előtte mondott anya.

LACI Eléggé teátrálisnak érzem a jelenetet, bár az abortusz dolog kissé megdöbönt. Aztán anya sarkon fordul, és beindul a házba.

FESZTER Anyu elindul, de az ajtónál megáll.

ANYA Én leszarom, leszarom ezt az egészséget, értitek? Én csak egyet akarok, hogy a fiam meggyógyuljon. Engem semmi más nem érdekel, értitek ti ezt? Fel tudjátok fogni azzal a csökött kis agyatokkal?!

Anya ki. Doda sírni kezd

FESZTER Miután anya bement, Doda sírni kezdett, én pedig úgy éreztem, eljött a pillanat, nem halogathatom tovább. Szépen Doda elé állok és megkérdezem, lenne-e a Jób lányai csoport tagja.

Csend

FESZTER Nem felel. Türelmesnek kell lennem. Jób lányai. A szenvedőket tömöríti. Laci karon ragad és arrébb húz.

LACI Jób lányai? Hány tagja van?

FESZTER Egy.

Doda hisztérikusan nevetni kezd

FESZTER És akkor megértem: nekem nem Dodát, hanem a világot kell megmentenem. Azonnal indulni akarok! El egy sarkvidéki expedícióra, lebunkózott fókákért tüntetni Gröndland partjainál, olvadó jéghegy lábához láncolni magam a háborgó tengeren, elindulni bárhová, ahol meghalhatok a Földért, az emberekért, a jobbért! Végül csak a házba megyek be, mert nincsen pénzem semmire.

Feszter ki. Laci és Doda marad. Doda átöleli Lacit

LACI Átölel.

DODA Kiveszünk ketten egy lakást, mi, két testvér, mint egy család, és eltartjuk magunkat, jó?

LACI Most mit mondjak? Tizenhat vagyok, ő tizenhét, én nem dolgozni akarok, hanem gazdag akarok lenni.

DODA Én főzök meg mosok meg amit kell, csak költözzünk el innen, jó?

LACI Ha most elköltözünk, és dolgozni kezdek, akkor pont olyan leszek, mint a Tomi.

DODA Egészen magamhoz szorítom.

LACI Figyelj. Én gazdag leszek. Milliárdos. Ez tuti.

DODA Tudom.

LACI Vállalkozni fogok, mert a vállalkozóké a jövő.

DODA Tudom.

LACI Ehhez viszont most maradnom kell, érted?

DODA De meddig?

LACI Amíg szükséges. Neked pedig muszáj néha behunynod a szemed.

DODA De miért?

LACI Mert sokra akarsz vinni. Vagy nem akarsz sokra vinni?

DODA De.

LACI Vagy nem akarsz művész lenni?

DODA De.

LACI Akkor pedig meg kell tenned, hogy fejlődhess. Vagy olyan akarsz lenni, mint a Tomi?

DODA Dehogy!

LACI Na látod. Ezért most néhányszor behunynod a szemed, hogy aztán soha többé ne kelljen, érted?

Simon jön

LACI Egy év és egyetem, egy év és elköltözünk innen! Addigra meg lesz az ötletem, pénzt szerzek rá, aztán vállalkozni fogok! De nem úgy, mint apa. És ha megcsinálom – és megcsinálom –, akkor elhúzzunk innen, oké?

DODA Oké.

LACI Megnyugodtál?

DODA Meg.

LACI Átölel.

DODA Átölelem.

LACI Kilencvenhét van és a vállalkozóké a jövő, érted?

DODA Jó hozzábújni.

LACI Csak apa későn kapcsolt. Későn lett kamionos, későn hagyta abba a kamionosságot, későn lett ötlete, most pedig becsődölt. Folyton csak mondja, hogy ez lesz meg az lesz, aztán nem lesz semmi.

DODA Ölelem Lacit és lehunyom a szemem.

LACI Én megcsinálok, én nem leszek olyan, mint apa.

DODA Ebben a pillanatban Simon hangját hallom.

SIMON Apu kérdezi, kimostátok-e a beleket.

DODA Nem mostuk ki!

SIMON Most mért kiabálsz?

DODA Nem kiabálok!

SIMON Kiabálsz, és el akarsz költözni.

LACI Nem akar elköltözni.

DODA És ha igen?

 Mért mondta Laci, hogy nem akarok?

SIMON Nem költözöl el.

DODA Nehogy már megszaroljon minket ez a kis hülye!

SIMON Én nem zsarolok, én mondok. Egy család vagyunk, és a család az egyetlen, amire számíthatsz.

DODA Agymosott!

LACI Gyere inkább, segíts pucolni. Hozd a slagot.

SIMON Majd hozom, ha végeztem.

LACI ÉS DODA Hogy mi?!

SIMON Mondom, majd hozom, ha végeztem.

DODA Megfojtom!

LACI Ne törődj vele, csak egy gyerek.

SIMON Ezerkilencszázkilencvenhét mínusz ezerkilencszáznyolcvanhét egyenlő tíz.

LACI Na figyelj. Ha most hallgatsz egy kicsit, akkor holnaptól minden nap játszom veled, jó?

SIMON Mit?

LACI Hegylakósat. Az kurvajó. A hegylakó halhatatlan, és csak akkor hal meg ha levágják a fejét, de aki utoljára marad, az attól se.

SIMON Inkább játsszunk terminátorosat. A terminátor sokkal jobb.

LACI Miért?

SIMON Mert ő a legjobb. A T 1000-es. Folyékony, alakváltó fém. Mimetikus polipeptid. Update verzió. Annak semmi se árt. Leszúrod, összefolyik. Felrobbantod, összefolyik. Neki még a feje is visszanő, ha levágják. Az ráköt egy bazi nagy kocsit a te hegylakódra, aztán ledobja a Mariana-árokba, és akkor tényleg csak egy marad, de az nem a hegylakó lesz.

DODA Na jó, én megyek.

SIMON Ha elköltözöl, én beülök egy kád forró vízbe, fölvgom az ereimet a csuklómon és a bokámon, aztán fölírom vérrel a falra: Doda.

DODA Leszarom.

SIMON Jó. Akkor szerzek patkánymérget.

DODA Még jobb.

SIMON És amikor nem figyelsz oda, akkor a kajádba rakom. Valamikor. Amikor nem számítasz rá.

LACI Ekkor elpattan bennem valami, és ütni kezdem.

SIMON Valami az arcomnak száguld, és érzem, hogy a földre esek. Azonnal fölugrok, de mintha nem is én ugranék fel.

DODA Megütötte Simont.

LACI Elesett, felugrott, de én már rajta vagyok. Le akarom szakítani a fejét, kinyomni a szemét, letépni az undok

vigyort a pofájával együtt. Összetörni, péppé zúzni, csak hogy ne beszélhessen, ne mozoghasson, ne létezhesen soha többé!

SIMON Először fáj, aztán nem. Összegubózok, mint egy kis hernyó, és várom, hogy elfáradjon.

LACI Eltalálok valami keményet. Szúrást érzek az öklömben, hallom a reccsenést, és csak aztán – fáj a kezem.

SIMON Valami reccsen, és mintha vakuznának a fejem belsejében, tiszta fehér lesz minden.

LACI Lihegve állok meg.

DODA Laci kócosan, vörösen áll a mozdulatlan Simon fölött.

SIMON Nem mozdulok.

DODA Rám néz.

LACI És most mi lesz?

DODA Maradok.

NÉGY: CSALÁDI KARÁCSONY

LACI Persze nem maradt. Egy év múlva egyetemre ment Pestre,
és attól kezdve csak a családi ünnepekkor járt haza.

Karácsonyfát állítanak az asztal közepére és díszíteni kezdik

LACI Ő ment, én maradtam. Kilencvenkilencben – amikor
tizennyolc lettem – ugyan volt egy pillanat, hogy azt
éreztem: mégis inkább egyetemre kellett volna mennem,
de jött a napfogyatkozás és jött a NAPSZEMÜVEG
BIZNISZ! Ekkor bizonyosodott be számomra végleg: én
vállalkozónak születtem. Egy héttel a napfogyatkozás
előtt kivágtam több száz színes műanyag lapot, és
megkértem Dodát, készítsen hozzájuk keretet.
Elvégre ezt tanulja! Aztán ezeket a kis színes lapokat
beragasztottam a keretekbe, és kimentünk a haverokkal
Debrecen mellé. Ott lecuccoltunk, én meg elkezdtem
árulni őket. Mindet eladtam az utolsó szálig. A pénzből
megvettem a motort, amire évek óta vágytam.

Elkészülnek a díszítéssel, körbeállják a fát

*Karácsony este jöjj el már,
Karácsony este jöjj el már,
Karácsony este jöjj el már,
Mi tiszta szívvel várunk.*

*Az asztal körül üldögélünk,
Örömmel egymásra nézünk
Együtt vagyunk, együtt érzünk,
Szent Karácsony éjjel.*

Feszter fel akarja rakni a csúcsdísz

SIMON Azt apa teszi fel.
LACI Na, azt várhatjuk.
SIMON Nyolcra itthon lesz.
LACI Reggel nyolcra.
ANYA Legalább Karácsony este ne marjátok már egymást, az istenért!

Anya ki

LACI Anya egyre öregebb lett, apa pedig egyfolytában munkát keresett. Már csak a családi ünnepeken látszott rajta a régi izgatottság. Folyton asztalhoz ültetett mindenkit – a szentséghez, ahogy ő mondta, ami összetartja a családot – pedig már régen nem voltunk család. Az is lehet, hogy sohasem. Aztán egyszer csak nem ült velünk többé az ő szent asztalánál. Állása lett egy taxis cégnél, és onnantól kezdve minden ünnepen dolgoznia kellett, mert olyankor vannak a legjobb fuvarok.

FESZTER El se hiszem, hogy ez az évezred utolsó karácsonya!
LACI Tudjátok hányszor történik ilyen? Ezerévente egyszer!
SIMON Nem mondod.
LACI Tudjátok hány milliárdszor milliárdan haltak meg az elmúlt ezer év alatt?! Utoljára Szent István mondhatta ki: EZ-RED-FOR-DU-LÓ! Aztán hozzátette: - „Én leszek ebben az ezer évben a legelső király!” Én meg azt mondom: én leszek ebben az ezer évben a legelső milliárdos!
SIMON Szerintem meg hajléktalan, ha így folytatod.

Laci elindul Simon felé, Anya jön a tányérokkal

ANYA Segítsetek kiosztani. Doda?
SIMON Telefonál. Mint mindig.
LACI Dumálhatsz, öcsi, de akkor is így lesz. Különben meg ha csak jövőre lesz ezredforduló, akkor még van egy évem, nem igaz?
FESZTER HA túléljük most a szilvesztert, akkor még van egy éved.
LACI HA?
FESZTER HA nem lesz világvége.
SIMON Ezt inkább a heti aktivista gyűléseden beszéld meg a földbuzi haverjaiddal, jó?
FESZTER Most úgy csinálsz, mintha nem lenne igazam! Pusztítjuk a földünket, a föld pedig visszavág. Pont, mint a vízözönnél.
SIMON Baromság.
FESZTER És a napfogyatkozás?
SIMON És a napfogyatkozás? És ahol éjszaka volt, mint például a Föld másik felén, ott nem lesz világvége, mi, agyatlan?

Doda érkezik

DODA Bocsi, csak folyton van valami. Csinálunk egy összejövetelt, ilyen vizsgaidőszak utáni relaxot az egyetemen, és folyton azt kell szervezni.
FESZTER Tudtad, hogy a mobiltelefon agyrákot okoz?

Megint csörög

DODA Muszáj felvennem, bocsi. *(Fölveszi)* Szia! Minden ok, persze. Semmi. Gügyögünk, elvagyunk. Majd hívlak, ha hazaértem.
SIMON Itthon vagy.

DODA Úgy értem, a koleszba. Jaj, ha tudnátok milyen csodák történnek! Micsoda élet van ott Pesten! Egyszer el kell jönnötök! Performanszok, kiállítások, irodalmi estek és mindenféle bulik a legmenőbb arcokkal!

LACI Doda megint belekezdett a szokásos szövegébe Pestről. Hogy mennyi ott a művész és hogy benne is látnak fantáziát és hogy ők a szűk elit, a kiválasztottak, akik bejutottak, és hogy ők lesznek a jövő művészei, ami felelősség. Felelősséggel kell tehát bebaszniuk, beszívniuk, aztán harmincévesen felelősséggel kell pénztárosnak lenniük.

DODA Olyan az egész, mint egy nagy testvéri közösség!

LACI Akkor nehéz lehet becsajozni.

Csöngetés

SIMON Ez apa lesz! Nyitom!

ANYA Gyere, Feszter, segíts behozni a vacsorát.

Simon és Tomi jönnek

DODA Á, Tomi.

LACI Szevasz.

SIMON Apa bármelyik pillanatban megjöhet.

DODA Hogyhogy egyedül?

TOMI Judit és a gyerek az anyósoméknál...

LACI De hát Szenteste van.

TOMI Majd holnap megünneplem velük is. Hoztam karácsonyfaállványt.

SIMON Apa már hozott.

DODA Jó lesz tartaléknak. Ha Simon és Laci megint összeverekednének.

LACI Vicces vagy.

Csend

TOMI Anyu?

DODA Kimentek Feszterrel a kajáért.

SIMON Ül le, Tamás.

TOMI Köszönöm.

LACI Simon ilyenkor apánk helyett apánk.

TOMI Apu hogy van? Rég beszéltünk.

LACI Öregszik.

SIMON Dolgozik.

DODA Inkább mesélj te. Te, családos ember.

TOMI Nincs igazán mit. Dolgozom. Élünk.

Csend

DODA Akkor már csak pár év, és jöhet az unoka!

Nevet

TOMI Előbb egy kistestvér.

DODA Csak nem? Tényleg Laci, mi a helyzet a csajokkal?

LACI Mi lenne?

DODA Még mindig az igazit keresed?

LACI Ismerkedem a formákkal.

DODA És te, Simon?

SIMON Én még csak tizenhárom vagyok.

DODA Én még csak tizenhárom vagyok, mondta az öreg remete, és bemászott a barlangjába.

LACI Simonnak a könyvek a csajai. Tanul, templomba jár –
ő a család összetartásának kérlelhetetlen harcosa.

Anya és Feszter érkeznek a halászlével

ANYA És már itt is a finom halászlé! Szia, Tomikám! Akkor jól
hallottam, hogy csöngettek. Jutkáék Ildinél?

TOMI Igen.

DODA Képzeld, anyu, már úton van a kistestvér.

ANYA Micsoda?! És ezt nekem így kell megtudnom? Tedd oda a
merőkanalat! Úgy. Oda a konyharuhát. Folyton
lecsöpögtetik az abroszt.

TOMI Csak tervezzük.

DODA Az már olyan, mintha meg is lenne.

LACI Tök fura, hogy nagybácsi vagyok.

FESZTER Tök fura, hogy nagynéni vagyok.

DODA Meg is örülnék, ha már gyerekem lenne!

TOMI Pedig akkor megtudnád, mi az élet. Munka, család,
felelősség.

LACI ÉS DODA Broááá!

FESZTER Várj, anyu, segítek.

TOMI Gúnyolódjatok csak. Azt hiszitek, mindent tudtok.

LACI Dehogy. Hisz' itt vagy te, hogy megmondd a tutit.

FESZTER Ekkor éreztem először, hogy baj lesz.

TOMI Én a ti korotokban már dolgoztam. Nem csak
álmodoztam, hogy így lesz, meg úgy lesz. Melóztam, és
közben ide raktam valamit, meg oda raktam valamit, és
lassan már a sajátomban ülök. Közben lett feleségem,
gyerekem, mert ez az élet rendje. És tudok nekik enni
adni. Te tudnál enni adni a családnak? Tőled éhen is
halhatnának.

LACI Bazdmeg, Tomi, csak azért, mert nem vettem el az első nőt, akivel szexeltem, már mindjárt szar ember is vagyok?

FESZTER Bajleszbajleszbajleszbajlesz...

DODA Nem lehet, hogy neked is élned kellett volna még pár évet, és nem beleugrani az elsőbe?

TOMI Én csak azt mondom, a család az első. Igaz, anyu? A család a legfontosabb...

LACI ÉS DODA Mert nem számíthatsz másra, csak a családra!

TOMI Igenis. A család az egyetlen...

DODA ÉS LACI Aki melletted áll, ha beteg vagy, és eltemet, ha meghalsz!

ANYA Beszélnek és beszélnek és beszélnek. Én pedig legszívesebben rájuk borítanám az asztalt.

TOMI Majd rájössz.

DODA Oké. Addig is, ha nem gond, elvégzem az egyetemet, hogy megtanuljam azt, amivel később pénzt fogok keresni. És hidd el, lesz munkám, és lesz családom is, nyugi.

Csörög a telefonja, fölveszi és kiset

ANYA Beszélnek és beszélnek és beszélnek. Azt hiszik, a beszéddel megállíthatják az időt. Azt hiszik, az élet több annál, mint hogy eszünk, dolgozunk, aztán meghalunk. Beszélnek, mert nem tudják, eljön a nap, amikor megérted: az idő nem áll meg, nem lesz jobb, és nincs értelme semminek. Amikor megérted: nem elég, hogy nincs hited, de már ahhoz is öreg vagy, hogy az ellenkezőjéről meggyőzd önmagad.

Doda vissza

TOMI De jól megy egyeseknek.

DODA Muszáj. Az egyetem miatt. Iszonyú pörgés van. Folyton van valami, egy percem sincs. Suli, aztán kiállítások, színház, találkozók. Most épp egy performanszot készítünk elő, amin saját testünkkel hívjuk fel a művészet fontosságára a figyelmet.

TOMI Mért nem a gyermekétkeztetésre?

LACI Meztelenek lesztek?

DODA A test az önkifejezés legőszintébb formája. Én például most lefotóztattam magam meztelenül, a képet apró darabokra vágtam, majd a darabokat képeslapokra ragasztottam és elküldtem a barátaimnak. Ez volt az én karácsonyi ajándékom.

FESZTER A meztelen képedet?

LACI És nem félsz, hogy összerakja valaki?

TOMI Magyarán azért pumpolod pénzzel apáékat, hogy meztelenkedj meg jól érezd magad?

DODA Na hagyjál.

TOMI Mert valakinek fizetnie kell ezeket: a mobilt, a kaját, a szállást.

DODA De nem nekik. És hogy tudd: az egyetem kicsit más, mint az autóműhelyed. Az ott Pesten egy család. Mindenki segít mindenkinek.

ANYA Beszélnek és beszélnek és beszélnek. Marják egymást, miközben fogalmuk sincs róla, hogy föláldoztam magam. Hogy elment az életem egy olyan férfi mellett, aki semmivel sem volt különb, mint akármelyik másik az utcán.

TOMI Az életben semmi sincs ingyen.

DODA Ezt hogy érted?

TOMI Csak mondom.

DODA Basszus, Tomi, kurvajó, hogy olyan dolgokról ítélsz, amikről fogalmad sincsen!

ANYA Ők még nem tudják, hogy hazugság, hogy választani kell. Dönteni, szeretni halálig, gyerünk, ez az élet! Kiválasztasz egyet, és akkor jobb lesz! Aztán lefekszel este, és reggel egy kopaszodó, pókhasú vénember mellett ébredsz. Akinek szájszaga van. Aki nyög egyet, ha leül, és már attól tiszta vér a feje, ha a cipőjét leveszi. Szeretni, szülni, utálni. Később pedig már attól is hányingert kapni, ha csak a zokniját meglátod a földön.

TOMI Te meg egy kicsit el vagy szállva magadtól.

SIMON Na.

TOMI Mit na?

LACI Karácsony van.

FESZTER Egyre jobban félttem attól, hogy óriási, rémisztő és szörnyűséges baj lesz. Hogy képesek és megölik itt karácsonykor egymást. Úgy bizony, Karácsony! Méghozzá az utolsó ebben az ezerévben!

TOMI Talán baj, hogy megpróbálom elmondani, amire rájöttem?

LACI Az nem baj. De az kurva idegesítő, hogy azt hiszed, te tudsz mindent a legjobban.

TOMI Hát, nálad biztosan.

SIMON Beszéltek, én pedig hallgattam. Majd jön apa és elhallgatnak ők is.

TOMI Egyébként, mi van veled? Mi van az egyetemmel?

LACI Semmi.

SIMON Laci nem jár egyetemre.

TOMI Akkor mért nem dolgozol?

LACI Na, most már szakadj le rólam, oké?

TOMI Ha nem tanulsz, akkor dolgozz, nem igaz, anyu?

LACI Anyut hagyd már ki ebből az egészből, oké?!

LACI Ötletelek. Egész nap ötletelek. Pörög a fejemben a világ. Tomi dolgozik, Doda tanul, én viszont teremtek a semmiből. Én nem hagyom, hogy elvegyenek öt évet az életemből. Én nem hagyom, hogy a fejemre üljenek. Mert a fejedre ülnek. Akkor ülnek a fejedre, amikor a legerősebb vagy. És még akarod is, bazdmeg, mert egyetem, mert pénz, és te azt hiszed – FASZA! És akkor, na akkor ők kimossák az agyad. Rendszerre szoktatnak, belédégetik az alkalmazkodás képességét – közben meg szép lassan rabszolgává tesznek. Egy engedelmeskedő barommá, hogy aztán sose győzd le őket.

TOMI Tudod, mi vagy te, Laci? Egy lusta szarházi, aki egész nap csak döglik és ideológiákat gyárt, hogy ne kelljen csinálnia semmit.

LACI Igen?

TOMI Igen.

LACI Akkor menj a picsába.

FESZTER Tennem kell valamit.

TOMI Idefigyelj, engem nem érdekel, hogy itt van anyu, én úgy kibaszlak innen a faszba...

FESZTER Képzeljétek, mi éppen Putyin ellen tüntetünk! Tudtátok, hogy Putyinnak fekete öve van dzsiu dzsicuból? A politikáját is erre alapozza. Mi pedig úgy gondoljuk: egy dzsiu dzsicura épülő társadalom csakis diktatórikus lehet. Ti mit gondoltok erről?

ANYA És akkor este, amikor szó nélkül lefeküdtem e mellé az
öregember mellé, és tudtam: nem lázadtam fel, nem
szörnyülködtem, nem menekültem el, hanem behunytam
a szemem, akkor értettem meg: a jobb nem jön el soha.
Hiába is jönne, késő lenne úgyis – én már mozdíthatatlan
vagyok. Itt állok ennek a kurva asztalnak a közepén, mint
a karácsonyfa, a gyerekek körbeveszecednek, egyre
öregebben és keserűbben, én pedig szép lassan elrohadok
köztük, és még csak le se bírom köpni magam a sok
rámaggatott szar miatt.

ANYA Vacsoraidő! Ki tudja, mikor jön apátok. Üljetek
asztalhoz, gyertek!

SIMON Szép a teríték, anyu.

LACI Nem vagyok éhes.

TOMI Itt maradsz, bazdmeg, és velünk zabálsz, mert egy család
vagyunk, érted?!

LACI Különben megversz, vagy mi a faszom lesz?

FESZTER Tényleg, Tomi, mondta Doda, hogy terveztek egy
kistestvért! Én totál nagycsalád párti vagyok! Arra
gondoltam, mi lenne, ha ideköltöznétek? Itt vagyunk mi,
itt van apa és anya is: a nagyszülők. Mi sokat beszélünk
erről az aktivista körben. A nagycsalád-modellről, ahol a
gyerek úgy nő föl, hogy megtapasztalja az öregedést, a
halált...

Anya hirtelen feláll

ANYA Egyetek csak. Én viszek föl enni Josának.

Kimegy

DODA Bravó, Feszter.

FESZTER Bravó, Feszter. Dodát csak sajnálni tudtam. A kis bálkirálynő. Fogalma sincs róla, hogy a vízözön épp az olyanok miatt volt, mint ő. De majd megérti, ha én már nem leszek. Ha egy nap arra ébred, hogy eltűntem a világok óceánjainak valamelyikében, és attól a naptól kezdve jobb lesz a világ. Majd akkor rádöbben, majd akkor összeszorul a szíve, majd akkor megtanulja tisztelni a hűgát! De akkor már késő lesz. Akkor már nem lesz kit átölelnie, nem lesz kitől zokogva bocsánatot kérnie, mert én már nem leszek.

TOMI Nem miatta van, hanem emiatt a fasz miatt.

DODA Fejezzétek már be! Mi történik itt?

TOMI Én is ezt kérdezem.

DODA Feszter! Mi baja van anyunak?

FESZTER Semmi.

DODA Te mondtál valamit, ő meg kiment.

FESZTER Mindig ezt csinálja.

DODA Laci! Mi van apuval és anyuval?

LACI Mi lenne? Apu dolgozik, anyu meg folyton Josával van. Apa nem halad egyről a kettőre, anyu pedig már olyan rég nem dolgozik, hogy nem is akar.

FESZTER Ez nem igaz.

LACI De igaz. Apu mindig azt mondta, anyu ne dolgozzon. Hogy majd ő! Aztán sosincs pénzünk semmire.

TOMI Te készíted ki anyát.

LACI Megint kezdod?

TOMI És apát is! Miattad öregedtek így meg!

LACI Ez hülye.

Kiindul

TOMI Gyerünk, menj csak ki! Húzz el, bazdmeg! Mikor csinálni kéne valamit, te elhúzol!

DODA Most már tényleg hagyd abba, Tomi! Ezért jöttél haza? Hogy mindenkit lebosszál, és elmondhasd, mit hogyan kell?

TOMI De hát nem csinál semmit! Te legalább elmentél egyetemre!

DODA Majd megy ő is. Nem akar autószerelő lenni, ezt fogadd el.

TOMI Nem akar, nem tud... Én akartam, és tudtam is, bazdmeg! Csakhogy nekem nem volt választásom! Nekem dolgoznom kellett, hogy ti ehessetek és tanulhassatok, bazdmeg! Ezért csináltam volna, ezért a faszért, aki leszar mindent, és közben azt hiszi, ő a mittudoménki?!

DODA Azért ne mártírkodj.

TOMI Mi az hogy ne mártírkodjak, bazdmeg? Még most is én tartom el ezt a kurva családot, csak ti erről nem tudtok semmit! Az én kurva kétkezi melóm! De ennek vége. Ezentúl a saját családomra költöm. (*Lacinak*) Akkor majd meglátod, lesz-e mit enned, bazdmeg!

Csend

DODA Ezt nem tudtam. De akkor se okoskodj! Az ég szerelmére, Tomi! Miért szabad meg, mit csináljunk? Ezerkilencszázkilencvenkilenc van! Ez nem az ötvenes évek. Most lehet élni. És én minimum negyven éves koromig élni is akarok! Ráérek majd férjhez menni, meg gyereket szülni, amikor már nem leszek fiatal!

TOMI Egy pillanatra elakadok.

FESZTER Tomi egy pillanatra elakad.

TOMI Egy pillanatra eszembe jut, hogy én is akartam. Élni, csajozni, miniszterelnök lenni. Aztán mindjárt arra, hogy nem baj. Így legalább nem ábrándoztam, így legalább tettem, amit kellett.

TOMI Figyeljetelek. Értsétek meg, én már tudom: a család a legfontosabb. Hogy végül senki nem marad, csak a család, és ezért nekünk össze kell tartanunk, értitek?

DODA Akkor tartsunk össze, de tiszteljük is egymást. És hagyjuk a másikat szabadon.

LACI Én eddig se kértem a szaros pénzedből, úgyhogy tartsd meg nyugodtan.

TOMI Nem, te anyuéktól kérted, akiknek viszont én adtam!

LACI Na jó, én tényleg megyek.

DODA Állj, minden állj! Most szépen megnyugszunk, asztalhoz ülünk és megvacsorázunk. Te is Laci. Ülj az asztalhoz, gyerünk.

LACI De én ettől megőrülök! Ugyanazt nyomja, mint apu! Miért hallgassak rá? Mit tett apu, ami olyan hű de fasza? Neked könnyű, te nem vagy itt. Te nem látod szétrohadni ezt a szart. Hogy már nem is beszélnek egymással. Család? Dögöljünk meg együtt, vállalva, mosolyogva? Apa egy megnyomorított, aki ellen még lázadni se lehet! Legfeljebb sajnálni. Te pedig épp olyan vagy, mint apa! Próbálsz hinni valamiben, ami nincs.

SIMON Amikor Tomi ütni kezdi Lacit, akkor indulok ki az udvarra. Gyűlölöm. Annyira gyűlölöm, mint senkit. Ő teszi tönkre a családot.

FESZTER Aztán megtörtént, amitől félttem. Csúnyákat mondtak egymásra, Tomi megütötte Lacit, Simon pedig kiment az udvarra.

DODA Nem is csattanás volt, inkább tompa puffanás, majd a Laci nekiesett az asztalnak.

SIMON Az udvarról a pincébe megyek, aztán a kanna olajjal vissza az udvarra.

FESZTER Persze tudtam, mi történik. Amikor tüntettünk Púposért, a gorilláért, mert elválasztották a testvérétől és depressziós lett, akkor sokat olvastam a főemlősök alfahímharcáról. Az embereknél is ez van. Megverik egymást, valaki győz, aztán isznak egy sört, és minden megy tovább.

DODA Tűz van!

TOMI Mi?!

FESZTER Ekkor hirtelen villódzó fények tűnnek fel az ablakon át.

LACI Egyszer csak abbamaradnak az ütések, és én kábán fölállok.

DODA Valami ég!

FESZTER Lacinak tiszta vér az arca, de odarohan az ablakhoz.

LACI A motorom!

Kirohan

DODA Tejóég! A motorja! Laci motorja ég az udvaron!

TOMI Állunk az ablaknál és nézzük.

DODA Most mi legyen?

FESZTER Nem tudok mozdulni, csak bámulom a lángokat, és érzem, hogy itt a vég.

Ki kell mennünk oltani!

TOMI Persze, hogy anyu aztán tényleg teljesen kiboruljon!

DODA És ha átterjed?

TOMI Kövön áll, leég és kész.

FESZTER Most mért húzod be a függönyt?
TOMI Nyugodj már le! Vagy el akarod baszni anyu karácsonyát is? Nem elég, hogy a miénk már szar?
DODA Éhes vagyok.
FESZTER Bazdmeg, Doda.
TOMI Én is.
FESZTER Bazdmeg, Tomi.
Hát itt mindenki egy érzéketlen fasz?
DODA Feszter?
TOMI Ezt most mért mondod?
FESZTER Csak néznek rám, mint egy hülyére, aztán otthagynak az ablaknál.

Esznek

TOMI És te? Te mit csinálsz?
FESZTER Hátrafordulok. Végre valaki irántam is érdeklődik.
Hatosztályos gimibe járok. Most vagyok másodikos.
TOMI Gimi? Azzal nem sokra méysz. Mi akarsz lenni?
DODA Feszter aktivista lesz. Sőt. Már most is az. Most mi ellen is tüntettek? A biciklisták vagy az autósok ellen? Netán a bálnák jogaiért?

Simon belép

SIMON A hülye Laci vízzel locsolja az olajat. Annak a motornak anyyi.

Laci rohan be. Tomira támad

LACI Te voltál, te szemét!
TOMI Ne örülj már meg! Ki se mozdultam a szobából!
LACI Akkor te voltál, te kis féreg! Rád vall! Megöllek!

Felkap egy kést az asztalról

DODA Laci!
TOMI Tedd le, hallod?
FESZTER Vesztett a világ.
SIMON Gyere csak.

Laci megtorpan, látszik, hogy majd szétrobban, körbenéz, mintha segítséget várna, aztán kirohan az ajtón

TOMI Zárd be.
FESZTER Miért én?
TOMI Akkor majd én. Úgyis visszajön, ha lenyugszik.
DODA Totál szét van esve. Neked meg mért kellett, mondd?
SIMON Elfáradtam, jó éjszakát.

Simon kimegy

DODA Mekkora paraszt.
FESZTER Mit is kérdeztél, Tomi?
TOMI Mikor?
FESZTER Az előbb.
TOMI Ja. Hogy mivel foglalkozol.
FESZTER Épp egy csoportot szervezünk aktivista körben. Célunk: az egyetemista lányok jogainak védelme. Elkeserítő, hogy csak azért, mert nem tudják fizetni a pesti albérletet, pénzért le kell feküdniük az öreg, gazdag pestiekkal.

Doda válaszolna, de csörög a mobilja, megnézi, kirohan

FESZTER Ez állítólag úgy megy, hogy felhívják őket telefonon, de nekik csak akkor kell menni az öreg gazdaggal, ha nem undorodnak tőle.

TOMI Mi van?

FESZTER Nem válaszolok. Arra gondolok: egy év múlva világvége, addig pedig még meg is kell mentenünk a földet. A pusztulás jelei nyilvánvalóak, és mindig a közvetlen környezetünkön tapasztalhatjuk először.
Aztán kulcscsörgés hallatszik.

TOMI Apa az.

Feszterék bal felé néznek, Simon a másik oldalról érkezik

SIMON Megjött apa! Végre!

ÖT (KÖZJÁTÉK): DODA ESKÜVŐJE

FESZTER Doda belép.

TOMI Kezdődik.

LACI Úgy bámulok hátra, hogy majdnem kitörök a nyakam.

SIMON Doda belép.

LACI Épp mint a templomban, csak itt nő a pap.

ANYA Doda megindul a padsorok között.

DODA Belépek, és miközben haladok az anyakönyvvezető felé, az apámat nézem.

ANYA Kétezer-kettő van, férjhez megy a lányom, és arra gondolok: vége.

FESZTER Mintha leengedett volna valami, apa felsóhajt mellettem a széken.

DODA Haladok az anyakönyvvezető felé, az apámat nézem, és arra gondolok: egy fillért sem adott.

ANYA Felhúzzák a gyűrűt, aláírják a könyvet, én pedig elhagyom a férjem.

DODA Haladok az anyakönyvvezető felé, nézem a csóró, egyfolytában izzadó apámat, és arra gondolok: gusztustalan, ahogy a haja a fejére tapad.

ANYA Rá se kell néznem, hogy tudjam: izzad.

LACI Dodák mellém érnek, és én arra gondolok: vajon mikor vesz apa újra levegőt.

DODA Mielőtt az anyakönyvvezetőhöz érnék, Simonra nézek.

FESZTER Alig két méterre állnak tőlem Dodák, és én oldalról pont a vállát meg a domborodó mellét látom!

DODA A kibaszott kis pondró.

FESZTER Gyönyörű és olyan kedves! Mint egy leengedett szárnyú, hófehér angyal!

DODA Felhívta a leendő férjemet az esküvő előtt és azt mondta neki: ne vegyen el. Hogy még időben fújja le az esküvőt,

mert én csak fel akarom használni őt a céljaimhoz. Hogy
dögölne meg az a makulátlan gecí!

TOMI Fölsír a gyerek.

DODA Basszameg.

TOMI Mondtam, hogy szoptassa meg előtte, de ő nem. Mert
vitatkoznia kell. Mert mindig és egyfolytában vitatkoznia
kell!

SIMON Mielőtt az anyakönyvvezető köszönti Dodáékat, én apára
nézek, és látom: mosolyog.

FESZTER Amikor az anyakönyvvezető megszólal, Tomi gyereke
bömbölni kezd.

SIMON Tomi felesége feláll a gyerekekkel és kimegy.

LACI Szülőgép.

FESZTER Már a harmadikkal terhes.

LACI Főz, mos, szül.

TOMI Jutka kimegy a gyerekekkel, én meg bocsánatkérően apára
nézek. Milyen sápadt.

LACI Tomi kövér felesége kicsörtet Tomi második gyerekével,
és én nem tudom megállni, hogy ne képzeljem el, ahogy
ez a tehén meg a Tomi dugnak.

FESZTER Nem akarok mérges lenni, ezért Doda ruháját nézem.
Milyen szép. És az uszály – legalább két méteres! Egy
angyal! Egy leengedett szárnyú, hófehér angyal!

LACI A tehén és a tehenész.

TOMI Lacira nézek, aki vigyorogva bámulja a feleségem.

LACI Amikor visszafordulok, észreveszem apát. Sápadt, öreg,
és a haja izzadtan a fejére tapad.

SIMON Miután Tomi felesége végre kisétál az ajtón, és az
anyakönyvvezető beszélni kezd, én észreveszem, hogy
Laci milyen megvetően nézi apát.

ANYA A férjemre pillantok. Izzad.

LACI Egyfolytában izzad.

ANYA Nézem, és egyfolytában azt mondogatom magamban,
hogy töröld meg az arcod, mert fénylik.

LACI Az inge kopott, az öltönye fénylik.

TOMI Lacit nézem. A feleségemet is megbaszná, tuti
megbaszná őt is.

LACI Két éve nem láttam, de mintha tízzel lenne öregebb.

SIMON Érzem, ahogy gyűlik bennem a düh, ezért újra apára
nézek.

LACI Hirtelen megérezem magamon Tomi tekintetét.

TOMI Nézem Lacit, és elképzelem, ahogy a feleségemet dugja.

LACI Kispolgár Tamás. Kopaszodó, krumpliszagú, kispolgár
Tamás.

FESZTER A bömbölés hirtelen abbamarad.

LACI Végre csönd van.

DODA Ideje volt már, bazdmeg!

FESZTER Hírnök jön, és integet,
Hírek már rég nincsenek,
Rég nem háború, rég nem béke,
Felizzik a vágy villamosszéke...

LACI A mobilomra nézek. Mindjárt fél kettő.

FESZTER Az anyakönyvvezető most egy csodálatos történetet
mesél két emberről, akik sorsközösséget vállaltak egymással, de
valamiért egyfolytában egy dalocskát dúdolok:
Európa kiadó, Európa kiadó...

TOMI Nem kellett volna hazaadnom pénzt, erre gondolok. Ha
nem adok haza pénzt, talán másképp történik minden.
Akkor talán Laci és Doda is megérti: egy család vagyunk,
és egy családnak össze kell tartani.

ANYA Hirtelen megfogja a kezemet a férjem.

SIMON Az anyakönyvvezető az együttélés nehézségeiről beszél,
én pedig találmra kiválasztott számokat adok össze
fejben.

LACI Ugyanazt a szöveget nyomja a nő, amit apa és a Tomi nyomott mindig.

SIMON A motoros ügy után sokat beszélgettünk apával, és ma már tudom: az erőszak nem megoldás. Más módon kell megértetnem, mi a helyes irány, amit mindannyiuknak követnie kell.

ANYA Megfogja a kezem, és én nem húzom el. Az esküvőnkre gondol. Biztos vagyok benne, hogy az esküvőnkre gondol.

DODA Állok az anyakönyvvezető előtt, és arra gondolok, jól csináltam.

LACI Mindjárt kettő, és nekem le kell lépnem innen.

FESZTER Rég nem háború,
rég nem béke,
Felizzik a vágy
villamosszéke...

LACI Oké, hogy esküvő, de ez most nagy lehetőség.

FESZTER Hetek óta nem hallgatok mást, csak Európa Kiadót. Ha én születek előbb, én írom meg a számaikat, nem a Menyhárt, ez biztos.

SIMON Sokat beszélgettünk apával, és rájöttem: az embert alapjaiban kell megváltoztatni. Ehhez pedig először is meg kell ismerni.

DODA Állok az anyakönyvvezető előtt, és a művészetre gondolok.

SIMON Aznap kezdtem el először figyelni. Figyelni, hallgatni és tanulni.

DODA Ez már nem az egyetem, nem az ivás, nem a szervezkedés. Ez már az élet, a művészet, amire mindig is vártam.

FESZTER Rég nem háború,
rég nem béke,

Felizzik a vágy
villamosszéke...

- LACI Újra megnézem a mobilom. Ledumálom, és kajára vissza is érek.
- TOMI Bazdmeg, Laci hogy még ilyenkor is a mobilodat nézed!
- SIMON Figyeltem, tanultam és idővel rájöttem: két dolog irányít minden embert: a félelmei és a vágyai.
- DODA Mindenki azt mondta, hülye vagy, ne kösd le magad, éljél. Meddig? Mindig van jobb, mindig van más, mindig van frissebb. Valaki valamiért mindig kellene.
- TOMI Persze Doda is azért megy férjhez, mert így majd eltartja valaki. Eddig én fizettem, mostantól a férje fizet majd mindent.
- DODA És én is mindig kellenék valakinek. Valaki mindig jönne, aki miatt nem annak élnék, amire igazából várok.
- TOMI Doda lényegében nekem köszönheti, hogy ma férjhez fog menni!
- ANYA Fogom a férjem kezét és arra gondolok, jó ember, dolgos ember, neki a családja a minden, de nem tudott ennél több lenni.
- SIMON Figyeltem, tanultam, és megértettem: vágy és félelem – végül minden embert ez a két dolog leplez le.
- DODA De mostantól csak egy van. Igent mondok, és mostantól a művészet az első.
- ANYA Fogom a férjem kezét, és arra gondolok: évek, évtizedek óta küzd, és hiába akart, képtelen volt előre haladni.
- TOMI Most jön a leendő házasok felszólítása.
- LACI Felszólítják a házasulandó feleket, és én Dodát nézem.
- TOMI Óvatosan hátrafordulok. Nagyon remélem, hogy most már Jutka kint marad a gyerekekkel, és nem barmolja szét az esküvő végét.

FESZTER Felszólítják a házasulandó feleket, és látom, hogy Doda izgatott lesz. Gyorsabban emelkedik és süllyed a melle.

LACI Mindjárt megvan neked a Jó, kislány.

ANYA Fogom a férjem kezét, és az esküvőnkre gondolok én is.

LACI Az ujja köré csavarta. A férfiakhoz Doda mindig is értett.

FESZTER Most jön az igen vagy a nem.

LACI Dodát kérdezik, igen-e.

FESZTER Igent mond.

DODA Igen.

TOMI Igent mondott.

SIMON Kimondja az igent.

LACI Határozott igen.

FESZTER Most a férjet kérdezik, igen-e.

DODA Mondj igent!

ANYA Igent mond.

SIMON Igent mond.

FESZTER Igent mondott.

TOMI Hát persze, hogy igen.

LACI Azért Doda gyorsabban kimondta.

ANYA Talán ha nincsenek az oroszok, akkor más lett volna minden. Miattuk nem sikerült. Miattuk nem tanulta meg, hogy elérje, amit akar. Akarta, de nem tanulta meg.

LACI Igazi pesti jócsaj lett, akinek csak választania kellett.

ANYA Korábban folyton más akart helyette, ő pedig csinálta, amit kellett. Aztán mikor már ő is akarhatott, képtelen volt fölzárkózni a korhoz.

LACI Ügyvéd apuka, orvos anyuka, a fiú meg egy lenyalt hajú budai úrigyerek.

FESZTER Rég nem háború,
rég nem béke,
Felizzik a vágy
villamosszéke.

Európa kiadó,

Európa kiadó.

Lovasi szövegei is jók, de ezek jobbak. Ha férfinak születek, inkább lettem volna Menyhárt, mint Lovasi.

Lovasi egy ház kerttel, Menyhárt maga az ország.

LACI Ó már beleszületett a jóba. Neki már nem kellett harcolnia. Neki már megvolt az első milliója, hogy megszerezze a többit.

SIMON Figyeltem, hallgattam, tanultam. És nemsokára rájöttem: semmit nem szeretnek jobban az emberek, mint hallani a saját gondolataikat. Nekem csupán azt kell elérnem, hogy azt gondolják, amit én akarok. Feszteren próbáltam ki először.

FESZTER Gyertyagyújtás következik. Mind a ketten kapnak egy égő gyertyát, ami az eddigi életüket szimbolizálja, aztán együtt meggyújtják a harmadikat, a közös életük gyertyáját.

DODA Meggyújtjuk a gyertyákat, és összemosolygunk.

FESZTER Valamiért sokkol a jelenet. Hirtelen tele lesz minden gyertyával. Először az asztal, aztán a zongora, majd a falak, végül az egész terem. Középen pedig Doda áll a fényben, meztelenül.

LACI Ég a gyertya ég, el ne aludjék. Most jön a gyűrű. Még egy perc és ember nem veszi el már azt a fiút tőled.

FESZTER Először arra gondoltam, minden tiszta faggyú lesz, aztán a gyertyák sorra átváltak férfiakká – azzá a sok-sok férfit, akivel Dodának volt már közös élete – és ez a sok-sok gyertya-férfi mind meztelen volt, akár csak a Doda.

DODA Ég a gyertya, és az anyakönyvvezető ránk mosolyog. Végre. Még egy perc és rajtam lesz a gyűrű.

LACI A gyűrű.

DODA Még egy perc és házas leszek – végre!

LACI Messziről is látszik: az a gyűrű egy vagyon.

DODA Kinyújtom az ujjam.

LACI Bőven elég lenne ahhoz, hogy megalapozzam a jövőm.

ANYA Fogom a férjem kezét, és érzem az ujján a gyűrűt. Egész életében hordta. Nem vette le soha.

LACI Ha az enyém lenne, fél év alatt megszászoroznám az árát, aztán vennék Dodának egy ennél is drágábbat.

TOMI Felhúzzák a gyűrűt, és észreveszem, hogy apa és anya egymás kezét fogják.

DODA Végre az ujjamon a gyűrű!

TOMI Apa persze nem nyalt a férjnek, a pénzeszsáknak, ő tartotta a távolságot, ahogy kell.

DODA Végre házas vagyok!

ANYA Megszorítom a férjem kezét, de nem szorítja vissza. Rápillantok. Sápadt. Istenem, milyen sápadt. Izzadt, és sápadt, de mosolyog! Tíz éve nem mosolygott így, tíz éve nem láttam őt ilyen reménykedőnek!

SIMON Feszteren próbáltam ki először. Hagytam beszélni, és csak adott pillanatokban kérdeztem vissza. Sosem vitáztam, csak kíváncsi voltam.

LACI A fiúnak persze ilyen gondja nincsen. Ő beleszületett. Fogalma sincs róla, hogy ez egy maffia. Hogy lehetsz te akármilyen zseniális, ők egyet nem engednek: megszerezni az első milliód.

ANYA Hátradől, amitől megnyikordul a szék.

LACI Pont azt az egymilliót, amivel megkereshetnéd a milliárdodat.

FESZTER Megcsikordul mellettem apa széke, amikor Dodáék egymás ujjára húzzák a gyűrűt.

ANYA Rosszul van. Látom rajta, hogy rosszul van. Oda akarok fordulni, de megszorítja a kezem.

TOMI Nézem Dodát és a férjét, és arra gondolok: én is erős vagyok. Olyan erős, mint apa. Nekem nem volt ügyvéd apukám, meg sebész anyukám, meg jachtom a horvát tengeren, én nem kaptam nászajándéknak lakást a szüleimtől a Svábhegyen, és megcsináltam mégis.

FESZTER Rég nem háború,
rég nem béke...
Egyszerűen nem tudok betelni ezzel a számmal.

SIMON Öt pontos mondat. Ennyi kellett, hogy meggyőzzem:
Európa Kiadót hallgasson a Sex Pistols helyett.

TOMI Én nem születtem bele, én felépítettem. Ezzel a két kezemmel építettem fel mindent.

FESZTER Amikor a nő kimondja, hogy „házasok vagytok”,
a csontomig borzongok. Milyen szép! Utoljára az volt ilyen felemelő, amikor megértettem: az egyén érdeke mindig a közösséget rombolja. A punk zene pedig tömeges maszturbálás.

LACI Házasok.

TOMI Közös a vagyon.

LACI Megcsináltad, Doda.

ANYA Érzem, ahogy a férjem ujjai kicsúsznak a kezemből.

DODA Házas vagyok! Végre házas! Végre el ebből a családból!
El ebből a pénztelen családból! Laci persze egyből lerohanta. Egyből a pénzről beszélt vele. Pedig semmi köze hozzá! Mi nem vagyunk egy család! Van ő és vagyunk mi: én és a férjem!

LACI Már-már a börtönt is kockáztattam volna azért az egymillióért, csak hogy elindulhassak végre, amikor közbeszólt a sors, és Doda bejelentette: férjhez megy ehhez a gazdag fiúhoz.

DODA Laci persze egyből le akarta nyúlni. Máris fűzni kezdte. Máris a családról beszélt. Hogy ők össze kell, hogy tartsanak.

LACI Hamar összebarátkoztunk.

ANYA Miután föl húzzák a gyűrűt egymás ujjára, én semmi másra nem tudok gondolni, csak hogy vége legyen. Rosszul van, tudom, hogy rosszul van, és ami nem történt már évek óta: görcsbe rándul miatta a gyomrom.

LACI Odamentem hozzá, és belenéztem a szemébe. Antré. Ezen múlik minden.

DODA Nevettem, amikor olyan lesajnálóan beszélt róla.

LACI A fellépés a jó vállalkozó ismérve. Nekem pedig remek a fellépésem.

DODA Buta. Ezt a szót használta. Hogy beszél, beszél, de végül nem mond semmit.

LACI Azonnal megszeretett.

ANYA Az utóbbi időben gondok voltak vele. Sokszor szédült, fáj a gyomra, de azt mondta semmiség, ne törődjek vele, különben is dolgoznia kell.

LACI Neki van pénze, nyitott kapuk előtt áll, én tökös vagyok, és jók az ötleteim.

ANYA Arra gondolok: jó ember. Miattam, és a család miatt csinál mindent. És nekem a földhöz kéne verdesnem a seggemet, hogy ő volt az, akit kiválaszthattam egykor.

FESZTER Szólítják a tanúkat, hogy írják alá a könyvet.
Európa Kiadó,
Európa Kiadó...

SIMON Azon a napon, amikor Feszter zenei ízlését képes voltam megváltoztatni, megértettem: sokra vagyok hivatott. Egyúttal azt is megértettem: ezt a hatalmat és tudást nem szabad a családomra pazarolnom. Tovább kell lépnem újabb, komolyabb kihívások felé.

TOMI Jön az aláírás, és én hátrafordulok, hogy hol van már a Jutka.

ANYA Mindjárt föl kell állnunk, és én arra gondolok: most már tényleg minden jó lesz. Doda férje gazdag. Doda pedig gyereket fog neki szülni, és akkor gazdag marad ő is.

LACI Szólítják a tanúkat, és én újra a mobilomra nézek. Már csak pár perc van kettőig, de oda fogok érni.

ANYA Fölállunk és elindulunk, hogy aláírjuk a könyvet.

TOMI Jutka ott áll a gyerekekkel az ajtóban, és én idegesen intek.

ANYA Mindennél biztosabban tudom, hogy most jó lesz, és mi megértük. Doda gyereket szül, mi pedig biztonságban leszünk. Kitartottunk eddig, és most meglesz a jutalma.

DODA Ő persze gyereket akar, de én nem. Még legalább tíz évig nem akarok gyereket. Ő pedig meg fogja érteni. Kénytelen lesz megérteni, mert így lesz.

FESZTER Tompa nyomást érzek a mellkasomban.

ANYA Aláírja a könyvet, de milyen fehér. Istenem, mennyire nagyon fehér! Mintha még levegőt is alig tudna venni! Ostoba, büszke, gőgös férfi, ne csináld ezt, hallod!?

LACI Apa nagyon gázul néz ki a fiú szülei mellett.

ANYA Arra gondolok, nagy a baj. Mi lesz velem, mondd, mi lesz velem nélküled?!

FESZTER Doda házas. Mostantól a családjá nem mi vagyunk többé.

ANYA Tarts ki!

TOMI Jutka visszaül mellém, de nem nézek rá, mert a sápadt apámat figyelem.

TOMI Úgy ácsorog a könyv előtt, mint aki nincs magánál.

ANYA Utazni fogunk, hallod?! Együtt! Mi ketten! Mint régen!

SIMON Apa nagyon sápadt. Úgy markolja azt a tollat, hogy attól félek, elroppan a kezében.

FESZTER Arra eszmélek, hogy Doda felkacag.

ANYA Nem tudok másra figyelni, csak rá!

FESZTER Milyen szép! Mint egy angyal! Mint egy hófehér szárnyú,
igazi angyal!

ANYA Legyen már vége! Legyen már vége, az istenit!

SIMON Apa Dodára mosolyog, aztán hirtelen megtántorodik.

ANYA Nem akarlak elveszíteni! Hát nem érted, hogy én nem
vagyok nélküled?!

DODA Apa összeesik.

FESZTER Valaki felkiált. Doda arca bosszús. Szegény Doda.
Valami történt.

LACI Mindenki föláll, és én elindulok kifelé. Már ott kéne
lennem, basszameg.

ANYA Úristen!

DODA Direkt csinálta. Tuti direkt csinálta.

TOMI Apa elesik. Orvost! Apa!

LACI Apa elesik, de muszáj sietnem. Ez most nagy üzlet, nagy
lehetőség. Végre közel járok a célhoz.

DODA Nem érdekel. Azért sem érdekel. Szép vagyok. Feleség
vagyok. Szabad vagyok.

HAT: HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

FESZTER Kétezerhét. Apa és anya harmincadik házassági évfordulója.

Laci és Doda jönnek kocsival

LACI Beszállás! Roadmovie!

DODA Feszter!

FESZTER Egy évre rá, hogy Doda férjhez ment, Josa meghalt, én pedig visszatértem az útra, amit kijelölt számomra a sors: a világ megmentője leszek.

FESZTER Sziasztok! Simon? Tomi?

DODA Simont útközben föl vesszük, Tomi saját kocsival jön.

LACI ÉS DODA Broááá!

FESZTER Először jó volt minden. Egyetemre jártam, önkéntesként dolgoztam egy rehab intézetben, és mindennap azzal a tudattal ébredtem: elég egy embernek megmutatnom a helyes utat, s néhány év alatt milliók lesznek abból az egyből.

LACI Szuper kocs! Egyterű, egyszerre családi meg szállító – multikomfort! Nyomd neki!

DODA Dehogyan nyomom.

FESZTER Az egyetemen töltött első év életem legboldogabb időszaka volt. A második olyan, mint korábban bármelyik. Harmadikra pedig már utáltam az egészet. Először a drogosokat, aztán az alkoholistákat, végül már

hánytam mindenkitől, aki csak hozzám lépett, hogy pénzt kérjen tőlem az utcán.

LACI Nem is erre lakunk.
DODA Fölvesszük Simont.
LACI Kikönyörögte.
DODA Busszal akart jönni.
LACI De csak hogy följánld, hogy elhozod, és akkor nem kell busszal jönnie.
DODA Gonosz vagy.
LACI Én vagyok a gonosz?! Fölgyújtotta a motoromat, bazdmeg!
FESZTER Megváltozott.
DODA Kedves lett!
FESZTER A múltkor hozott egy táblát a tüntetésre, amin az állt:
TÜNTETŐNEK LENNI SZEXI!
DODA Komolyan?!
FESZTER Esküszöm! Csomó fotó is készült. Imádták! Azóta is folyton kérdezzgetik, mikor jön legközelebb.
DODA Iszonyú okos.
FESZTER A legjobb tanuló az osztályban! Mondjuk, ez is úgy derült ki, hogy nyert egy tanulmányi versenyt, aminek a díjátadója meghívták anyuékát.
DODA Akkor szerény is.
FESZTER Meg csöndes.
LACI De ha megszólal, akkor okosakat mond, nem?
DODA Most mit szívózóls?
LACI Mindjárt ódát zengtek róla!
DODA Tudtommal bocsánatot kért a motorod miatt.
LACI Mert engem is át akart baszni, mint titeket!

Csönd

LACI Hány éves?

DODA Ki?

LACI A kocsí.

DODA Három.

LACI Akkor hatot ér. Mert alig fogyaszt. Erre már odafigyelnek, mi, Feszter?

FESZTER Mi?

LACI Mondom, éljenek a Föld napelemes megmentői!

DODA De jó kedved van.

LACI Még szép! Tavasz van, gyönyörű nőekkel száguldom egy remek autóban! Jönnek az EU-pályázatok, mint a huzat! Csak szereznem kell ötvenezret a papírok miatt, és kurva jó lesz minden. Már a neve is megvan!

FESZTER Minek a neve?

DODA Mire fogsz pályázni?

LACI Mindenre!

FESZTER Mindenre nem lehet.

LACI Már bocs, de nem hinném, hogy az EU-s pályázatokról dumálnátok a hajléktalanjaiddal.

DODA Minek a neve? Mondtad, hogy már megvan.

LACI A cégemnek. Gégé Bt. Gondolkodj és gazdagodj.

LACI Dodát figyeltem, és nem tudtam másra gondolni, csak hogy gyerünk: mosolyogj már kicsit!

LACI Lényeg, hogy végre előbbre juthat, akinek van esze. Mert eddig hiába volt jó ötleted, ha nem adtak rá pénzt a gecik. De mostantól suhanni fogunk! Bele a jólétbe! Shhhhh!

DODA Hidd el, én lennék a legboldogabb, ha sikerülne neked.

LACI De?

DODA Mi de?

LACI Olyan hangsúllyal mondtad, ami után mindig jön egy de.
DODA Semmi.

LACI Neked könnyű. Itt a kocsi, ott a lakás, a számládon meg a pénz. Én meg itt fuldoklom, bazdmeg.

LACI A kapitalisták hibája. Nézd csak meg! A húszévesek mind elhúznak Angliába! Bébiszitternek, pizzafutárnak, aztán évekig tengődnek egy kurva lukban, olyanban, amibe itthon be se tennék a lábukat, és miért? Mert ott még mernek álmodni, azért. Na ez a baj ezzel az országgal, bazdmeg! Ez pedig a kapitalisták hibája. Apát is ők ölték meg.

FESZTER Még él.

LACI De olyan mintha nem élne.

DODA Én egyszerűen csak lenni szeretnék. Nekem már ne határozza meg senki, mi legyek vagy mi lehetnék. Se tévé, se rádió, se internet, se férfi. Ha tehetném, az utcára se tenném ki a lábam legalább egy évig.

FESZTER Verte őt. Biztos vagyok benne, hogy verte őt.

LACI Mindjárt megérkezünk, és Dodát még meg kell puhítanom addig!

LACI A férjed miatt, igaz?

FESZTER A volt férje miatt.

DODA Egyszerűen mások voltunk.

LACI Három év után mindenki más.

DODA Ezt nem értem.

LACI A statisztika szerint három évig tart egy szerelem.

DODA Hát ez nem tartott addig.

FESZTER Akkor egyértelmű: nem volt szerelem.

DODA De az volt. Egyszerűen csak mást akartunk mind a ketten. Ő gyereket, én művészetet. És akkor azt mondta: elmegy. És akkor már akartam én is, csak maradjon, csak ne hagyjon el soha. Három évig akartam: gyereket, családot, mindent – de nem lett. Aztán orvoshoz mentünk, és kiderült: egy kamaszkori abortuszom miatt nem lehet gyerekem soha. Aztán elhagytam. Velem szánalomból ne maradjon senki.

LACI Figyelj, Doda, én értelek. Te erős vagy. Erős és tehetséges.

DODA Nem is láttál tőlem még semmit.

LACI Már félúton járunk. Ez az út az egyetlen esélyem.

LACI Nézd, én nem értek a művészethez, de ha értenék, engem tuti csak a vagányak dolgai érdekelnének, az olyanoké, mint te vagy. Neked legalább van miről beszélned! Te megéltél dolgokat. És mostantól alkotnod kell, hogy tanuljon belőle más is!

DODA Igen. Csak eddig mindig volt valami vagy valaki, akivel foglalkozni kellett.

LACI Épp ezért nem szabad hagynod, hogy irányítsanak! Mostantól függetlennek kell lenned, hogy megmutathasd, ki vagy! Szabadnak!

DODA És végre akkor ehettek és szarhatok, amikor jól esik nekem!

Nevetnek

FESZTER Pont ugyanez volt velem is! Sokáig az üresség, aztán egyszer csak bumm! Mintha megtaláltam volna valamit,

amit évek óta kerestem. Egy hajléktalan szállón dolgozom és imádom! Nagy kihívás, hogy egy kis törődéssel haldokló embereket vezethetek vissza az életbe! Ó, ha tudnátok milyen nagyszerű érzés!

DODA

Az egész egyetem hazugság volt. Egy játszótér, ahol engedtek minket játszani, de nem mondták el, hogy ez nem az élet. Mindenhol ott voltunk, kiállítás-kiállítás hátán, csak azt nem mondta el nekünk senki, hogy önbecsapás. Hogy a művek azok épp annyit érnek, hogy örülhessünk egymásnak aznap...

LACI

Látod, erről beszélek! Átvernek, nehogy jobb lehessél náluk!

DODA

Mert elvárták, hogy játssz. És te akartál is játszani, mert mindenki játszott. Azt érezted, ez az élet: együtt, közösen, éljen a művészet, irány a jövő! De azt már nem mondták el, hogy nem játszatsz ám örökké, mert jönnek a fiatalabbak, és a játszótér nekik kell. És ha nem lettél jó – és jó csak úgy lehetsz, ha nem játszol, ha elvonulsz – akkor utána baszhatod, mert nem kellesz. Mert ott vannak a még fiatalabbak és övék a játszótér. Te pedig csak állsz kint a kerítésnél, és játszánál, de már nem lehet.

LACI

Látod, ezért jó most az EU! Így legalább nem kell függeni senkitől! És már csak egy kis pénz hiányzik hogy!...

DODA

Én adok!

LACI

Nem, nem! Neked azt a művészetedre kell költened!

FESZTER

Ugyanez volt velem is! Én először hős akartam lenni, egy jéghegyhez akartam kötni magam, hogy bálnavadászhajókat lékeljek meg! Aztán rájöttem, sokkal hasznosabb, ha inkább egy-két emberrel

foglalkozom, akiken valóban tudok segíteni! És ez olyan jó!

LACI Szabadnak kell lenni!

DODA Úgy van! Ezt gondolom én is!

FESZTER Én pedig azt, hogy semmi sem változott. Mondhatok én bármit, ugyanúgy leszarnak, ahogyan leszartak kiskoromban is.

Csend

DODA Valójában ő hagyott el engem.

Csend

DODA Persze, úgyis elment volna. Gyereket akart, nekem pedig nem lehet. De hát, semmi sem történik véletlenül, nem igaz?

LACI De még mennyire, hogy igaz!

FESZTER Idióta fasz.

DODA Ó, Laci! Annyira örülök neked!

LACI Én is neked! Szövetség?

DODA Szövetség!

FESZTER Ezt nem hiszem el.

LACI És ekkor már tudtam, valóban a mai napért történt minden: az abortusz, a házasság, a válás, és most a szövetség. A szövetség Doda pénzével.

DODA Annyira örülök neked!

FESZTER Ez volt az a pillanat, amikor ki akartam szállni a kocsiból.

LACI Na és te, Feszter?

FESZTER Én?

DODA Veled mi a helyzet?

FESZTER Milyen értelemben?

LACI Hogy állsz a pasikkal?

FESZTER Tévedtem. Ez volt az a pillanat.

FESZTER Van.

LACI Na!

DODA Húha!

LACI Mesélj!

FESZTER Tengerbiológus.

LACI Nincs is tengerünk.

FESZTER Kutató és aktivista. A törpeorrú delfinek vándorlási szokásait kutatja.

DODA Akkor sokat lehet úton.

FESZTER Az egyik Greenpeace-es meetingen ismerkedtünk össze.

DODA És? Passzoltok?

FESZTER Nem értem.

FESZTER De értem.

DODA Úgy értem, az ágyban.

LACI Ja, ja! Hogy rendben van-e minden az ágyban.

FESZTER Ott a Simon, nézzétek!

DODA Úristen, milyen komoly arccal álldogál az út szélén!

LACI Szerintem máris miniszterelnöknek képzelem magát.

FESZTER Szia Simon!

LACI Szevasz!

DODA Gyere, pattanj be gyorsan!

FESZTER Simon beszállt, és én úgy örültem neki, mintha megállt volna a globális fölmelegedés.

LACI Most pedig roadmovie!

DODA Képzeld, Simon, Feszter épp a barátjáról mesél nekünk.

LACI Tengerész!

SIMON Nincs is tengerünk.

FESZTER Feszter vagyok, 21 éves és szűz. Nincs, és soha nem is volt barátom.

FESZTER Képzeljétek, Tominak szeretője van!

DODA Micsoda?!

LACI A Tominak?!

DODA Honnan tudod?

FESZTER Csak Simon hallgat.

FESZTER Nem furcsa, hogy mostanában mindig csak ilyen családi ünnepeken találkozunk?

LACI Nem hiszem el, hogy Tomi csalja a feleségét!

FESZTER Ti mit vettetek? Mégis csak ez a harmincadik házassági évfordulójuk! Én egy pórustisztítót. Ilyen gőzölőt, amibe gyógyfüveket lehet tenni. Gyógyfüves párát fúj, és természetes módon fertőtleníti a testet. Most miért állsz meg?

DODA Addig egy tapodtat se megyünk tovább, amíg el nem mondod mi van!

FESZTER Hallottam.

LACI Kitől?

FESZTER Egy osztálytársam nővére.

LACI Bazdmeg.
DODA Nem hiszem el...
LACI A Tomi?! A házas, a háromgyerekes, a család...
LACI ÉS DODA ...a család az egyetlen, aki melletted áll ha baj van Tomi?!

Simon kinyitja a kocsiajtót, hogy kiszálljon

LACI Te meg hová mész?
SIMON Nem bírom hallgatni ezt tovább.
FESZTER Ó, drága Simon! Másodszorra is megmentesz ma engem!
DODA Ne, Simon! Gyere vissza! Ünnepeélyesen megígérjük,
hogy leszünk a Tomi-témáról, oké?

Simon visszaül

LACI De azért megértheted: nem egyszerű elfogadni a tényt
hogy Tomi... a mintaapa!... félrekúr egy egyetemista
csajjal!
FESZTER A húga egyetemista, nem ő.
SIMON Állj meg.
LACI Jó, jó. Kussolok.

Csend

DODA Harminc év. Bezzeg anya és apa. Ez olyan szép. Harminc
éve együtt. Olyan tiszta, olyan méltóságteljes, olyan...
LACI Unalmas?
FESZTER A nagy szerelmek soká tartanak.

Csend

LACI Tényleg, Feszter! Mi a helyzet azzal a bálnavadással?
Még nem is mesélted el, hogy milyen az ágyban.

FESZTER Simonra nézek. Hallgat. Laci röhög, Doda vezet, én
meg ki akarok szállni.

DODA Biztos a Feszteréké is olyan nagy és tiszta szerelem, mint
apué és anyué.

FESZTER Hát lehet hogy apuéké nagy szerelem, de hogy tisztának
nem tiszta, az biztos.

FESZTER Vágni lehet a csöndet. Mindenki rám néz, még Simon is.

Megjelenik Anya, majd a monológ alatt feltűnik Josa. (Apa hangja Tomi. Ha Apát a rendező meg kívánja jeleníteni, csakis Tomi játszhatja)

HANGOK

- Miért kell szülni?
- Mert a család fontos!
- Miért fontos a család?
- Mert csak rájuk számíthatsz!
- Miért senki másra?
- Mert mindenki más meglop,
megcsal,
kihasznál!
- Miért tesznek ilyet?
- Sztálin miatt!
- Brezsnyev miatt!
- Rákosi miatt!
- Kádár miatt!

Férfi és női nyögés, majd fény. Asztalon Anya fekszik egyedül

ANYA Nyolcvankettőben történt. Vasárnap volt, a családdal az Ady Endre sétányon sétáltunk – ez volt a mi családi programunk: vasárnapi séta az Ady Endre sétányon. A három gyerek és az apjuk már elhagyta a kastélyt, amikor feltűnt egy orosz katona a laktanya kerítése mellett. Hogy vennék-e tőle kalasnyikovot, azt kérdezte. Vagy sisakot. Vagy bakancsot túrázni, bármit, csak vegyek tőle, pázsálszta. Akkor értettem meg: változás jön.

Megnő a hasa. Orosz bölcsődal hallatszik, egyre hangosabb, ő pedig egyre boldogabban igyekszik túlkiabálni

ANYA 1983. május 19! Olyan egyértelmű minden! Vasárnap van, és az Erzsébet Park felé megyünk az Ady Endre sétányon! Lépegetek: egy láb-két láb – már csak a lábujjaim látom a hordónyi hasamtól! A három gyerek az apjukkal már messze jár, amikor az orosz katona megszólít a laktanya kerítésénél. Ragyog az arca, és úgy zsigogtatja azt a pázsálsztát, hogy a köldökömig bizsergek tőle!

Az orosz katona/Josa a kezét nyújtva áll a kerítés mögött

ANYA 1983. május 19! Állok a kerítés mellett, családom a távolban, én pedig könnyűnek érzem magam! Egyre könnyebbnek, mintha vízen járnék! Aztán látom: a katona mosolygós arca eltorzul, karját kinyújtja, mintha a kerítésen át magához akarna húzni, és akkor megérezem: csurom víz vagyok! Csurom víz a szoknyám, a lábam, mindenem!

Visszafekszik az asztalra

ANYA Megkezdődött. Végre.

Josa eltűnik. Hosszú csönd

ANYA Akkor, ott, valami megszakadt bennem. A baba túl korán jött, ő pedig elment. Azóta sem láttam.

Anya eltűnik

SIMON Honnan tudod?

FESZTER Hallottam. Anyu mondta apának.

SIMON Mikor?

FESZTER Miután Josa meghalt.

LACI Akkor hát ezért dédelgette annyit!

DODA Anya mindig is olyan volt, mint akinek titkai vannak.

SIMON Hazugság.

LACI Nyugi, Simon.

SIMON Ha nem hazugság, akkor árulás.

DODA Ők ezt már megbeszélték. És különben is, semmi közünk hozzá.

FESZTER Meg kellett mutatnom Dodának, hogy már nem vagyok gyerek.

Simon. Apának és anyának ma van a harmincadik házassági évfordulója, most bölcsebb lenne, ha hallgatnál. Szövetség?

Simon megvetően elhúzza a száját. Tényleg kínos volt, pedig olyan jól hangzott Laci szájából az előbb.

SIMON Figyelj, Feszter.

FESZTER Cinkosan elmosolyodom és Doda tekintetét keresem a visszapillantó tükörben.

SIMON Ne akarj megfelelni mindenkinek. Iratkozz be egy színgörbe, és érezd jól magad. Ha pedig nem találsz ehhez társakat, akkor húzz magadra egy hirdetőtáblát KERESSEM A GENERÁCIÓM felirattal, és járd körbe az összes egyetemet, oké?

DODA Megérkeztünk!

Jön Anya és Tomi

TOMI Na végre!

DODA Anya!

LACI Virágot a virágnak!

TOMI Simon, te már nem is köszönsz?

SIMON Mondandóm van. Figyelj, anyu...

FESZTER Apu? Apu hol van?

FESZTER És akkor megnyílt a föld attól, amit anyu ezután mondott.

ANYA Apátok kórházba került.

DODA Mi történt?!

LACI De semmi komoly, ugye?!

FESZTER Csak Simon hallgatott, miközben Tomi máris intézkedni kezdett.

TOMI Az én kocsimmal megyünk. Direkt a Transittal jöttem, hogy mindannyian beférjünk.

DODA Te tudtad?!

SIMON Mi miért nem tudtunk róla, anya?

ANYA Attól féltem, hogy akkor nem jöttök el.

TOMI Gyerünk, gyerünk, indulás! Majd a kocsiban megbeszélünk mindent!

FESZTER Ekkor életem legmegalázóbb pillanata következik. Valamiért azt találom mondani, hogy a kórházak ellen is tenni kéne valamit, mert azzal, hogy életben tartanak egy csomó haldokló embert, fölemésztik a közvagyon, és ezért nem jut pénz a betegségek megelőzésére. Hogy lényegében a hatalommal bíró, de már kiöregedett férfiak és nők elveszik a jövő nemzedékétől az élet lehetőségét a halálfélelmük miatt. Mire Simon a lehető legbántóbb dolgot válaszolja:

SIMON A vágyaikat megtagadó leszbikusokkal az a baj, hogy ha a frusztráltságuk töménytelen ostobasággal párosul, akkor iszonyú otrombák és sértőek tudnak lenni másokkal.

FESZTER Nem tudok mit felelni, ölni akarok. Nagyjából negyvenféleképpen gyilkolom meg Simont a kórház felé vezető autót alatt.

LACI Nem, anya! Nekünk nem kell bevallanod semmit!

FESZTER Laci kiabálása térít magamhoz.

ANYA Van valami... Értsétek meg, van valami, amiről tudnotok kell!

DODA Legfontosabb, hogy most megnyugodj!

ANYA Tudnotok kell, hogy ő mindig csak a jót akarta! És most ott fekszik a kórházban... tele csövekkel... Nyitva a szája, és nem mozdul... Ha tudnátok, mennyire jó ember! Mindig a változást akarta! Beszélt és dolgozott érte! Isten látja, a megszakadásig dolgozott és beszélt azért, hogy megváltozzon minden! De nem változott. Annyira, annyira jó ember volt, és én nem becsültem meg!

Ő mindent megtett, de én nem tudtam, egyszerűen képtelen voltam szeretni őt!

FESZTER Anyu sír. Anyu zokog. Mi pedig ott ülünk mellette, előtte, mögötte, és arra gondolunk: ilyeneket nem szokás kimondani. Ilyeneket NEM SZABAD kimondani. És akkor anyu egyszer csak megszűnik. Egyre csak zokog, és ölelget ott a kocsiban mindannyiunkat, miközben beszél és beszél, pedig már nincs is miköztünk.

ANYA Nektek kell tovább vinni őt! Van belőle bennetek! Ti ő is vagytok! Ő bennetek él tovább, ha már... ha mi már nem leszünk!

SIMON Haladunk a kórház felé, apa felé, és egyre biztosabb vagyok abban, hogy apa anyja miatt lett beteg.

FESZTER Haladunk a kórház felé, és arra gondolok: gyereket kell szülnöm. Az emberek megváltoztathatatlanok. De egy gyereket még lehet olyanná nevelni, hogy ne pusztítsa el a földet.

LACI Haladunk apa felé, a kórház felé, én pedig Dodát nézem. Sikerült, végre.

FESZTER Haladunk a kórház felé, és én már mosolygok. Nem érdekel senki és semmi, mert tudom, minden azért volt, hogy megérthessem: gyereket kell szülnöm. Persze egy kicsit lehet majd Doda gyereke is. Sőt, ha nagyon akarja, hozzám is költözhet egy időre.

DODA

Haladunk apa felé, a kórház felé, és alig várom, hogy
hazaérhessek végre. Most sikerülni fog! Egyedül leszek,
művész leszek, jó lesz végre minden!

FESZTER

Haladunk a kórház felé, apa felé, és olyan boldog vagyok,
mint talán még sohasem.

HÉT: TEMETÉS

Simon jön. Krétát vesz elő a zsebéből, felrajzol a földre egy félkört, ami ha továbbrajzolná, magába foglalná a közönséget is, aztán körberajzolja az asztalt, ami jóval kisebb kör, mint az első, végül beáll a nagyobb körbe

SIMON Ez a kör az én köröm. De ez a kör nemcsak az én köröm, ez a kör maga a világ. Ez pedig itt apa köre, a család köre – apa szerint a világ.

Tehát van az én köröm: a világ, és van apa köre: a család. Aztán van a két kör között a semmi, ami – ha világnak feltételezzük a másik kört – akkor maga is egy világ.

De tovább.

Mivel a család köre, apa köre, így apa nélkül a család köre nincs, ergo: ha apa nincs, akkor nincs kör, nincs család, se annak hívott világ. Egyszóval marad a semmi és az én köröm.

Ha viszont: nincs család köre, csak az én köröm, de marad a semmi, akkor az már nem semmi, hanem egy beláthatatlanul nagyobb kör, mint az én köröm, amin belül az általam világnak hitt világ, már nem is világ.

Anya, Feszter, Tomi és Doda megállnak az asztal körül a köríven

SIMON Kétezer-tíz – temetés. Ősz, szitáló langyos eső. A Dózsa György úti temető halottasházától a 106-os parcelláig vezető út.

Vállukra emelik az asztalt

SIMON Ez apa koporsója.

Elindulnak vállukon az asztallal, és körbejárnak a kisebb körön. Pontosan a vonalon kell haladniuk, ezért ügyetlenek

SIMON Állj.

Feszter érkezik. A távolból – Simon monológja alatt – Doda közeledik

SIMON Hogy apa haldoklik, évek óta tudtuk. Először az esküvői rosszullét, majd három éve a kórház – akkor kezdődött minden. Életem, ami a Jók Hadseregével értelmet nyert, majd kilencvenkilencben, a motorégetés napján megtalálta valódi célját, a harmadik évezredtől egy hosszú felkészüléssel folytatódott. Mint a katona, akit egyetlen célra képeznek ki hosszú éveken át, úgy éltem mindennapjaim. Figyeltem, hallgattam, tanultam. És miközben néztem vágyaik és félelmeik fogságában vergődő testvéreim, fölismertem: a Jók Hadserege nem értük van. Mi több: a Jók Hadserege nem én és apa vagyunk, a Jók Hadserege én és a velem egykorúak. Mindazok, akik fölismerték: a jövő építéséhez el kell temetni a múltat.

Kétezer-tíz van, és én az elmúlt tíz évben egyfolytában változtam. E változásom azonban nem volt más, mint ALKALMAZKODÁS: az lenni mindenkinek, aminek látni akar engem. Terminátor lettem. Alakváltó. Mimetikus polipeptid.

Egyedül Laci nem bízott meg bennem továbbra sem.

Aztán kétezer-tízben, egy őszi napon, Tomi felhívott, és én tudtam: eljött az idő.

Doda érkezik

SIMON Amikor Doda megérkezik a kórház harmadik emeletére, a húga már ott áll a kórterem előtt.

DODA Feszter persze már itt van.

SIMON Sietni kezd. Mintha csak bizonyítani akarná, a tragédia mennyire felzaklatta őt.

FESZTER Amikor Doda befordul a kórházfolyosón, haja lágyan meglibben a feje körül. Milyen szép.

DODA Ki más lenne az első, ki más, ha nem Feszter, ki más?

FESZTER Őt mindig szeretni fogja valaki. Mindig lesz, aki meg akar majd halni érte.

DODA Szia.

FESZTER Festi a haját.

FESZTER Szia.

DODA Milyen fiatal. Istenem, milyen fiatal!

DODA Többiek?

FESZTER Anyu és Tomi odabent. Már csak Simont várjuk.

DODA Szegény Simon. Olyan szörnyű ez az egész!

FESZTER Először Josa, most apa.

DODA Szegény anyu!

DODA Bemegyünk?

FESZTER Azt mondták, várjunk.

DODA És akkor most Tomi odabent van anyuval?

FESZTER Igen.

DODA De miért?...

FESZTER Ne tőlem kérdezd.

DODA Ahelyett, hogy békén hagyná! Ezt csinálja, amióta elvált.
Hol kerítést akar festeni, hol átépíttetni a padlást, hol
közös disznótort szervez...

Nevetnek

FESZTER Én azért sajnálom őt. Mondjuk Simon előre
figyelmeztette. Most meg? Két szék közt a pad alatt.

DODA Így jár a szarka...

EGYSZERRE ...ha sokat akar a farka.

Nevetnek

DODA Igazából arra gondoltam, egyre kevesebben vagyunk.
Emlékszel, mikor még nem kellett törődnünk semmivel,
csak játszottunk?

FESZTER Legtöbbször orvososat, emlékszem.

DODA Tomi meg miniszterelnök akart lenni! És te... Te mi is?...

Simon és Feszter

FESZTER Kétezer-tíz van, és én mindennap ugyanazt csinálom.
Alkoholisták, drogosok vagy szimplán csak egy rakás
lusta fasz előtt tépem hivatásszerűen a számat, aztán
hazamegyek és a Facebookon nézem, ahogy szétrohad a
világ.

Csoportokat alapítok. Mindennap egyet. Száztizenhét
csoportom van, amelyek mindegyikén napi egy felhívást
intézek a csoporttagokhoz. Az emberek alapvetően
mozdíthatatlanok, de ha elültetem bennük a magot,
tudom, az utódaikban faként fog gyökeret verni a
tudás.

A hétvégéket ágyban töltöm. Félek, csak én hiányzom hozzá, hogy megtörténjen a jóvátehetetlen. Félek, ha felkelek és kocsiba ülök, bárkit elgázolok, aki az utamba kerül. Néha arra gondolok, veszek egy csengőt, hogy elriasszam azokat, akik a közelemben érnek.

Tulajdonképpen Jónás és a bálnák hibája az egész.

Idén nyáron lementem Ozorára. Tapasztalatokat akartam szerezni, és megtörtént. Volt egy flessem valami gombától, és megértettem: minden azért volt, hogy erre az útra rátaláljak. Rátaláltam, megnyugodtam, kiszámoltam. Ha a létfenntartáson kívül nem költök semmire, akkor kilenc év alatt félre tudok tenni annyit, hogy alapítsak egy biofarmot nőknek.

SIMON A testvéreim bizalmát nem volt nehéz megszerezni. Az utóbbi három évben már a legapróbb ügyekben is tőlem kértek tanácsot.

FESZTER Biztos dugóba került.

DODA Ki?

FESZTER Simon. Egyébként sose késne el.

SIMON Miután Tomi fölhívott, azonnal autóba ültem.

DODA Mi épp tegnap beszéltünk.

FESZTER Mi kedden. Annyira aranyos!

DODA Meg okos és még helyes is! Ha nem lenne a testvérem, tuti kikezdenék veled.

SIMON Leparkolok a kórház előtt.

DODA Ő mi is akart lenni?
FESZTER Terminátor. De az update verzió: mimetikus polipeptid!
DODA Az mi?
FESZTER Alakváltó.

SIMON Már a kórházi liftben vagyok, a harmadikra tartok, a
traumatológiára.

DODA Szerencsére nem az lett. Nem is tudom, mi lett volna
velem, ha nincs ő.

FESZTER Jó ember.
DODA És okos!
FESZTER Amit eldönt, megcsinálja.

SIMON Amit eldöntök, megcsinálom.

DODA A jogot már elvégezte, most a közgázra jár.

SIMON Először a jog, hogy megvédd az érdekeid, aztán a közgáz,
hogy többet tudj, mint a versenytársaid.

FESZTER Te meg bálkirálynő akartál lenni, minden férfit
elcsábítani...

DODA *(rágóújt)* Legalább dugjunk, ha már nem vagyunk zsenik,
nem igaz?
FESZTER Hát igen... Laci meg...

Csend

FESZTER Bocs.

Simon és Doda

DODA (dohányzik) Két évet kapott. Nem maradt semmim, de ő két év múlva szabad lesz.

Pincérnőként dolgozom.

Nem merek egyedül lenni. Attól félek, ha egyedül maradok, megöregszem és meghalok.

Felhívtam valamelyik nap – a válasz óta nem beszéltünk –, de végül azt mondtam: félrement, bocs, nem téged akartalak.

Arcokra nem is mindig emlékszem, csak hogy milyen kiállítás vagy színház volt este, éppen miért lelkesedtem aznap. Már ott tartok, voltaképpen azért fekszem le valakivel, hogy meghallgassa, ki akarok lenni.

Néhányszor behunyjuk a szemünket, hogy aztán ne kelljen többé sohasem.

Nevet

DODA Ezt ő mondta.

SIMON Ki?

DODA Laci.

DODA Valahogy így kezdődik: mi érdekel, mit csinálsz?
Válaszolok. Erre lelkesedni kezd, mire lelkesedni kezdek én is. Aztán jön a terelés. Mert mindig az jön. Én pedig terelődöm, mert folyton beszopom. Valahogy folyton azt hiszem, na most. Ők meg csak mondják: különleges vagy, tiéd a jövő, ekkora szívvvel a legnagyobb lehetsz! De

nyitottnak kell lenned, ez egy kicsi világ, adnunk kell egymásnak, hogy egymás által többek lehessünk! Aztán a művészet önsorsrontó spiráljáról beszélnek, mely a testet sírba taszítja, de a lelket égbe emeli, aztán megbasznak, mert MEGBASZNAK, mert mindig az a vége.

Utoljára egy író volt. Ő folyton arról beszélt, hogy a művészet hazugság. Szeretetvágy. Hogy valójában a húsért teszünk mindent. Folyton azt kérdezgette, mi miért nem vagyunk olyan szent bolondok, akiknek a hús az semmi? Aztán berúgott, sírt és üvöltözött, hogy ő zseni akar lenni, akit nem érdekel más, csak önmaga. Aztán szeretkezni akart, és folyton azt mondogatta, hogy legalább dugjunk, ha már nem vagyunk zsenik. És ekkor már suttogott és föl akart falni és a kezemet a farkához húzta és azt mondogatta: nekem kötelességem megváltani őt.

Egyet akarok: szeressenek.

LACI

Drága apám! Remélem, levelem jó egészségben talál!
Velem minden rendben, a német munkakörülmények fantasztikusak! Ha az embernek megvan a magához való esze, itt végre gazdag és sikeres lehet!
És én a küszöbén állok!
Ó, apám! Végre megoldhatnám egész szeretett családnk jövőjét! Ehhez csupán átmeneti tőkeinjekcióra lenne szükségem, annyira, amennyit kiadni neked most nem okozna gondot. A pénzt kérlek a következő bankszámlaszámra utald: 10400494-81565557-52521003.
Szerető fiad:
Laci

SIMON Amikor odaérek hozzájuk, mind a ketten a nyakamba borulnak. Nosztalgiaszakasz. Beszéd az elcsesztett életükről, hogy ez csak átmenet, és nemsokára jobb lesz, satöbbi. Aztán – mielőtt bármit is kérdezhetnék apáról – kinyílik a kórterem ajtaja.

TOMI Amikor kilépek a kórterem ajtaján, a családomat látom. Az én szegény, szomorú, megárvult családomat.

SIMON Apu?

TOMI Éjjel három...

FESZTER De ugye?...

TOMI Elaludt.

DODA Istenem...

FESZTER Anyu?

TOMI Vele maradt.

DODA És most?

DODA Megvan még a Jób lányai csoportod? Azt hiszem, most belépnék.

FESZTER Bazdmeg, Doda!

TOMI Kedves Laci, szeretett apánk múlt hét szerda virradóra meghalt. Vasárnap temetjük. Mivel idáig úgy tudtam, téged a váci börtönben tartanak fogva, levelemet oda címeztem.

Üdvözlettel:
Tamás

LACI A hír először szíven üt. Aztán hirtelen megértem: ez JEL. Pont most, amikor fölismertem, hogy valójában csak egyetlen komoly dobás kell, utána pedig lenni, élvezni, és

nem akarni többet, akkor, éppen akkor!... Mintha csak azért halt volna meg az apám, hogy én kijuthassak innen!

LACI Kedves Tamás, mély megrendültséggel olvastam soraid. Remélem, TE már jól vagy. Talán a legnehezebb dolog a válás. A gyerekek hogy viselik? Szívből kívánom, hogy hozzád kerüljenek! Senki más nem képes náladnál nagyobb odaadással továbbadni apánk örökségét: hitét a családban, az egyetlenségben, mely melletted áll a bajban. Ezúton kérlek, a temetésre kérj ki az intézmény igazgatójától, mert a családom után, nekem az apám volt a legfontosabb a világon.
Szerető öcséd:
Laci

SIMON Mikor Tomi kilépett a kórteremből, egyből hozta önmagát. Mintha akkorára nőttek volna a karjai, mint a kórházfolyosó.

TOMI Szörnyű tragédia, de megbirkózunk vele.

SIMON És már át is ölelt mindenkit, mint egy siránkozó anyuka.

TOMI Először is, meg kell beszélnünk, mi legyen anyuval. Azután pedig vennünk kell egy mély lélegzetet, és teljesítenünk kell szomorú kötelességünket: meg kell szerveznünk a temetést. De ne spóroljunk semmivel! Mégiscsak az apánk halt meg.

DODA Fémkoporsó?

FESZTER Az tízezer év, mire lebomlik a földben!

TOMI Fa?

FESZTER Tényleg emiatt akarsz kivágnak fákat?

TOMI Akkor hamvasztunk, az is szép.

Simon és Tomi

TOMI

Apa küldött el. Ő akarta, hogy dolgozzak. Hogy ne tanuljak, mert Josa beteg, mert a család az első, mert pénzt kell keresnem.

És én dolgoztam. Aztán elvettem az első nőt, gyereket csináltam, aztán még egyet, és még egyet, aztán megjelent ő, és attól kezdve nem volt értelme másnak.

Attól kezdve csak ő volt. Nem volt se család, se munka, csak ő.

Aztán eljött a nap, amikor elém állt és azt mondta: vége. Hogy túlszeretem. Hogy nem éltem ki magam fiatalon, és neki ez sok, megfullad, lépjek ki az életéből, őt ne szeresse ennyire senki.

Aztán idővel jobb lett. Aztán idővel még rosszabb. Már mindenki kellett. Persze csak ha húsz éves, mert akkor az lehetek én is.

Végül elment ő is. Túrt, várt, aztán vitte a gyereket is, mert vége. És én, aki azt hittem, ennél rosszabb nem jöhet, ekkor megértem, a legrosszabb még ezután fog jönni.

SIMON

Szóval nem tudsz választani?

TOMI

Nem.

SIMON

Dehogynem.

TOMI

Nem.

SIMON

tudsz

Jó. Égő ház, párkány, lógnak a mélység felett. Egyet megmenteni. Nyújtod a kezed. Melyikért? Őszintén.

TOMI

Ez nem ilyen egyszerű.

SIMON De. Választanod kell. Az egyik élhet, a másik meghal.
Melyik éljen?

TOMI Ő.

SIMON Ki?

TOMI Ő.

SIMON A feleséged?

TOMI Nem.

SIMON Ennyit arról, tudsz-e választani.

SIMON Ráció, tervezés, kitartás. Sakkmesternek látom magam, aki bonyolult hadműveletei közben egyetlen célt szem előtt tartva tologatja bábuit az élet sakktábláján. Okos vagyok, felkészült vagyok, erős vagyok.

TOMI Gyertek ide. (*Újra átöleli őket*) Úgy. És most beszéljük meg, mi legyen anyuval.

DODA Szegény anyu.

FESZTER Először Josa, aztán apu.

TOMI Össze van törve.

FESZTER Mondott valamit?

TOMI Arra gondoltam, mi lenne, ha összeköltöznénk.

DODA Hogy érted?

TOMI Ott a nagy ház. Üresen. Mi lenne, ha odaköltöznénk egy időre? Csakis anyu miatt. Nehogy butaságot csináljon.

SIMON Komédia.

DODA Nekem ez most nem megy. Ne haragudjatok. Éjjel kettőig dolgozom, aztán standolok, reggel mire hazaérek.

FESZTER Reggel?

DODA Aztán alszom délutánig, és máris újra munka.

TOMI Ha mind oda keresnénk, még szakácsot is fölvehetnénk!
(*nevet*) Simon?

SIMON Anyu miatt.

FESZTER Ha háromkor végzel, akkor kábé fél négyre otthon vagy. Mondjuk délig alszol, simán marad időd bármire.

DODA Most halt meg az apád, bazdmeg, és te máris azon agyalsz, mit csinálok a szabadidőmben reggelig?!

FESZTER Nekem se jó. A barátom miatt. Nem értené meg.

LACI Szia, Hugi! Hogy vagy? Én nem jól. Álmaim, melyekről a letartóztatásom előtti nap beszéltem neked, meghiúsulni látszanak. Pedig már csak nyugalomra vágytam. Egy farmra, egy önellátó kis gazdaságra, ahová elvonulhatok a világ zajától. De még az itteni gyötrelmeknél is nagyobb kín, hogy épp, amikor eldöntöttem: feladom korábbi terveim, akkor tartóztatnak le egy félreértés miatt. Ó, édes húgom! Annyira hiányzol! Te voltál nekem mindig a család, és már semmi mást nem akarok, csak téged látni újra! Kérlek, írd kérvényt, hogy kijuthassak a temetésre! Ha beszélhetnénk, tudom, lenne erőm elviselni a még rám váró keserves tizenhét hónapot!

Szívből ölel bátyád,
Laci

TOMI Higgyétek el, jó lesz! Majd alkalmazkodunk egymáshoz! Én addig állom a költségeket! Az átmeneti időszak alatt! Nekem ez nem teher, higgyétek el! Annak idején is a család miatt mentem dolgozni, ez lesz majd most is!

Talán épp ez a sorsom! Talán épp ezért történt minden így, ahogy történt...

DODA Várj, Tomi, várj. Na. Nyugi. Gyere.

Átöleli

DODA Ne haragudj, de ez nekem most tényleg nem fog menni.
Tudod, újra találkozom – Vele.

FESZTER Vele?

DODA A volt férjemmel.

Simon elfordul

DODA Ez most nagyon fontos nekem. Alakul valami, és...
Szóval... Szóba került a gyerekkérdés is... Azt azért
mégsem várhatja el tőlem senki, hogy lemondjak a
gyerekről csak azért, hogy anyuval legyek, aki már leélte
az életét!

FESZTER Nálam ugyanez. Egész nap bent vagyok. Még hétvégén
is. Hazaérek, eldőlök, alszom. Nem tudnék most másra
figyelni. Tudom, hogy az anyám, de ők meg a betegeim,
bazdmeg!

Simonra néz

LACI Kedves Doda! Ha tudnád, mennyi kétség és fájdalom vert
tanyát bennem! Úgy hurcolom magammal ebben a
cellában faltól-falig, mintha egy végeláthatatlan mezőn
kéne áthúznom egy hajót. Ó, Doda, ha értenél! Ha
tudnád! Ha egyszer elmondhatnám, valójában mindent
érted, értünk csináltam! Nem a büntudat miatt, hisz'
gyerekek voltunk, hanem a legmélyebb, legönzőbb
szeretet miatt, amit egy férfi egy nő iránt csak érezhet! Ó,
ha tudnád, hogy átkozom a sorsot, amiért testvéreknek
születtünk! A napot, amikor nem voltam elég erős, hogy
nemet mondjak az abortuszodra! Ó, Doda! Egy másik
életet élek éjszakánként tizenhat éves korom óta –

VELED! Kérlek, kérj ki a temetésre, hogy a szemedbe nézhessek! Hogy megértsd: minden azért volt, hogy te ne sírj többé soha! Ó, Doda! Te nagy művész leszel, tudom! És ha itt is kell leélnem a rácsok mögött az életemet, egyet köszönök: hogy ismerhettek, és szeretted régen valaha!

Laci

TOMI Mondd meg nekik, Simon! Mondd meg, hogy ez a kötelességük! Nekünk most anyuval kell törődnünk! Közösen! Ez a kötelességünk! Ő nevelt fel minket, és az a minimum, hogy most egy darabig mind hazaköltözünk, és együtt leszünk, és...

DODA Mi az hogy anyu nevelt fel minket? Hol? Mikor?

FESZTER Sose volt ott!

DODA Megcsalta apát!

FESZTER Egy ruszkival. Milyen ember az, aki megcsal egy olyan nagyszerű apát, mint apa?!

DODA Lényegében beleszart a családba, bazdmeg!

FESZTER Simon már akkor megmondta: ez áruság. Ő már akkor tisztában volt ezzel.

DODA Megcsalta apát, akinek pedig a mindene volt ő is és a család! Félrekürt egy kommunista fasszal, bazdmeg!

FESZTER Apa kitette értünk a lelkét, ő pedig megalázta és leköpte!

DODA Csak a zabigyereke volt fontos, mi nem! Ezek után ne várja tőlem senki, hogy én ott álljak anyu fölött ugrásra készen!

LACI Kedves Anyu. Írtam a testvéreimnek, de egyikük sem válaszolt. Minden rendben velük? Ha teheted, kérdezz rá, hogy megkapták-e a leveleim? Köszí,

Laci

DODA Egyszerűen képtelen lennék egy fedél alatt lenni veled.
Nem tudnék a szemébe nézni, érted?

FESZTER Ő pedig tudná, hogy a gyerekei utálják, és az még rosszabb lenne.

TOMI Azt hiszitek, nekem nem púp a hátamon? Azt hiszitek, nekem nem kell hánynom ettől az egésztől? De mi egy család vagyunk. És ha most adódott egy ilyen probléma – ANYU –, akkor össze kell szorítanunk a fogunkat, haza kell költöznünk, és meg kell oldanunk a dolgot! Mondj már valamit, Simon!

Anya kilép

SIMON Szia, anyu.

Anya szó nélkül elmegy

SIMON Kétezer-tíz – temetés. Ősz, szitáló langyos eső.

Vállukra emelik az asztalt

SIMON A Dózsa György úti temető halottasházától a 106-os parcelláig vezető út.

Elindulnak vállukon az asztallal, és körbejárnak a kisebb köríven

SIMON A kórházi jelenet után megértettem: ennek a családnak vége.

Pontosan a vonalon kell haladniuk, ezért ügyetlenek

SIMON Felismerésem szükségszerű volt, ahogy a létrejöttöm is. Az ő tökéletlenségük miatt lettem tökéletes. A semmi

teremtett, hogy elpusztítsam a semmit. Én vagyok a jelen,
a ma, az én feladatom lezárni a múltat, hogy
megszülethessen a jövő.

Lerakják a kis kör közepére az asztalt

SIMON Apa és Anya!

Anya belép a kis körbe az asztal mellé, kezét a szeméhez emeli és lehajtja a fejét

SIMON Megfélemlítette és megnyomorította őket a
kommunizmus. Elárulták, becsapták és kihasználták
mindkettejüket. Csak a családban hittek, de ők voltak a
család. Nem bízható rájuk a jövő.

Anya föláll az asztalra

SIMON Tomi, Doda!

Tomi és Doda az asztalhoz lépnek, de kívül maradnak a körön

SIMON Elhitték apáéknak, amiben apáék hittek. Mondj le
magadról, a terveidről, mondj le mindenről a család
érdekében. De a család elbukott apával együtt, így végül
nem maradt más, csak önmaguk. Nem bízható rájuk a
jövő.

Tomi és Doda is föláll az asztalra

Feszter!

Feszter lép az asztalhoz. Ő a kis és a nagy kör közé áll

SIMON Elhitte apáéknak, amiben apáék hittek, de közben hitt volna már bárkiben. De mert mindezt önmagáért tette, végül nem talált mást, csak önmagát. Nem bízható rá a jövő.

Feszter is föllép az asztalra

SIMON Már csak Laci maradt, de nem feledkeztem meg róla sem. Tervem egyszerű volt és briliáns.

SIMON Kedves Laci. Engedd meg, hogy anya is helyett én válaszoljak neked. Hiszen a többi leveled is én kaptam meg a testvéreink helyett. Azt mondod, mindenki fontos neked a családból. Ezt mondod, hisz mindenkinek azt hangsúlyoztad: ő az egyetlen – a legfontosabb neked. Gyerekkorom óta figyellek titeket. Része voltam a család történelmének, de ez a történelem nem beszélt a családról sohasem. Ti nem voltatok, nem vagytok, nem lesztek család sohasem. Ne várd tőlük, hogy segítsenek. Se rájuk, se rád nem bízható a jövő.

Simon

LACI Kedves Simon. Tudod, nem véletlenül nem írtam neked. Írni csak embereknek szoktunk, és te nem vagy az. Az ember vágyakozik, fél, küzd és hibázik, de neked csak terveid vannak. Azt írod, nem vagyunk család. Kijelented, eldöntöd. Azt írod, ez az igazság. Tudod, nincs egyetlen igazság, csak nézőpontok vannak. Egy család történelme pontosan annyiféle, ahány tagot számlál az a család. De te nem beszéltél a családról sohasem.

Laci

*Hosszú csönd, Simon áthúz a színen egy hosszú tolóajtót, és mint egy tetővel,
elzárja a színteret a közönségtől*

VÉGE